

LEOPOLDSDOF

2/2022

Skoršia uzávera mosta všetkých zaskočila

Uzávera najdlhšieho mosta v TTSK, ktorý má dĺžku až 343 metrov, sa mala začať až 20. apríla, pretože technický a bezpečnostný stav 58-ročného mosta si už vyžiadala zásadné zásahy. Počas prípravných prác sa však zistilo, že most má výrazne opotrebovanú konštrukciu, čo je dôsledok premávky na ňom (denne po ňom prejde 14 až 16 tisíc vozidiel). Predpokladané náklady na rekonštrukciu mosta sú 5,4 milióna eur. Odborníci po odkopaní pilierov, na ktorých sa vyskytli nebezpečné trhliny, skonštatovali, že stabilita mosta je výrazne ohrozená a mostu hrozí zrútenie. Na základe toho Okresný úrad v Trnave v spolupráci s políciou nariadili už 30. marca od 14. hodiny predčasné uzavretie mosta s vylúčením akejkoľvek dopravy a prepravy. Obyvateľov regiónu správa poriadne zaskočila a ihneď po potvrdení tejto správy začala dopravu v Hlohovci riadiť polícia. Je možné, že od mája po moste kompetentní povolia prechod peších a cyklistov či motocyklistov, vedúcich bicykle alebo motocykle. Odporúčame čitateľom sledovať oficiálnu stránku mesta Leopoldov, facebookovskú stránku alebo správy v aplikácii Som Leopoldov, kde mesto zverejňuje všetky aktuálne oznamy, súvisiace s opravou mosta a dopravou obyvateľov regiónu.

„Na stavenisku sa pokračuje v spevňovaní základov mosta prostredníctvom vŕtania mikropilótov pri pilieroch. Tie slúžia na prenášanie záťaže do hlbších vrstiev pôdy pod základmi stavby. Zhotoviteľ paralelne začal aj s prácami na moste, a to v časti, ktorej statika nie je ohrozená. V monolitickej časti nad vodou prebieha búranie v oblasti mostného kĺbu, s ktorým sa od začiatku predpokladalo za vylúčenia dopravy,“ uvádza na svojej stránke o aktuálnom priebehu prác TTSK.

Do Hlohovca jedine vlakom alebo na bicykli

Autobusová aj železničná doprava sa už dlhšie pripravovali na zmenu organizácie dopravy do Hlohovca, avšak skoršie uzatvorenie mosta prekvapilo všetkých. Na vzniknutú situáciu v podstate bezprostredne už 30. marca zareagovali železnice posilnením vlakových spojov, ktoré mali cestujúcej verejnosti zabezpečiť dopravu do a z Hlohovca, pretože autom alebo autobusom by sa obyvatelia či verejnosť dostali len cez Piešťany alebo Sereď. K posilneným spojom v druhej polovici apríla ZSSK pridala ďalších päť a najvyťaženejšie spoje zabezpečili novými súpravami.

„Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) počítala s väčším náporom cestujúcich, preto už v platnom cestovnom poriadku zaviedla medzi mestami Nitra/Hlohovec – Leopoldov/Trnava hodinový systém vlakov kategórie REX a Os, doplnený o dvojhodinový takt vlakov linky Prievidza – Bratislava, ktoré taktiež zastavujú v Leopoldove a v Hlohovci. Jedným vlakom sa počas rannej aj odpoľudňajšej dopravnej špičky v pracovný deň zvezie zhruba 240 cestujúcich. Naplnená kapacita má svoje opodstatnenie – zatiaľ čo cesta autom z Hlohovca do Leopoldova cez obchádzku momentálne trvá cca 40 minút, vlakom len 5 až 7 minút. Na základe sledovania situácie v posledných dňoch a po dohode s naším akcionárom, Ministerstvom dopravy a výstavby SR (MDV SR), ako i Trnavským samosprávnym krajom (TTSK), budeme od stredy 20. 4. 2022 zavádzať ďalšie mimoriadne vlaky a navyšovať kapacitu vybraných vlakov na trati Hlohovec – Leopoldov, nakoľko súčasná kapacita posilňových spojov na prúdy cestujúcich nepostačuje,“ uvádza vo svojom stanovisku ZSSK.

K jestvujúcim spojom ZSSK počas rannej a poobedňajšej dopravnej špičky zaviedla aj ďalšie mimoriadne vlaky:

Os 5106 (Hlohovec 6:55 – Leopoldov 7:00). Vlak nestojí na zastávke Leopoldov, dôvodom je konštrukcia grafikonu, ak sa má zabezpečiť prestup na rýchlik do Bratislavy. Cestujúci môžu prestúpiť na vlak RR 704 do Bratislavy s odchodom o 7:04,

Os 5122 (Hlohovec 14:53 – Leopoldov 14:59). K uvedenému vlaku je zabezpečený prestup na vlak R 606 do Bratislavy s odchodom o 15:04,

Os 5121 (Leopoldov 14:34 – Hlohovec 14:41). K uvedenému vlaku je zabezpečený prestup v Leopoldove od vlaku REX 1733 z Bratislavy (odchod 13:35) a Trnavy (odchod 14:15).

V neskorých večerných hodinách, po 23. hodine, bude zavedený pár vlakov pre odvoz z poobednej zmeny, ku ktorému bude aj prestup z prímestskej autobusovej dopravy v Leopoldove:

Os 5159, predĺženie trasy (Leopoldov 23:06 – Hlohovec 23:13). Vlak vychádza z Trnavy o 22:30. Je naň možné prestúpiť aj z vlaku RR 719 z Bratislavy (odchod 22:13) a Trnavy (odchod 22:44).

Os 5160 (Hlohovec 23:18 – Leopoldov 23:25).

LEOPOLDOV – HLOHOVEC VLAKY (pracovné dni a víkendy)		HLOHOVEC – LEOPOLDOV VLAKY (pracovné dni a víkendy)	
03:40 (od 4.4.)	03:46 HC	03:52 Os (od 4.4.)	03:58
04:06 Os	04:11 NR	04:42 Os	04:49
05:35 Os	05:40 NR, NZ	05:45 Os ✕	05:52
06:38 Os ✕	06:44 NR	06:13 REX (45)	06:19 BA
07:05 REX ✕	07:10 NR	06:48 Os	06:53 TT
07:07 (6)†	07:13 NR	06:55 Os*	07:00
07:37 REX	07:43 TO, PD	07:28 REX ✕	07:34 TT
08:07 REX ✕	08:11 NR	08:19 REX	08:24 BA
09:07 Os	09:12 NR	08:45 Os	08:52 TT
09:37 REX	09:43 TO, PD	09:31 REX ✕	09:36 TT
10:07 REX ✕	10:11 NR	10:45 Os	10:52 TT
11:07 Os	11:12 NR	11:31 REX ✕	11:36 TT
11:37 REX	11:43 TO, PD	12:19 REX	12:24 BA
12:07 REX ✕	12:12 NR	12:45 Os	12:52 TT
13:07 Os	13:12 NR	13:31 REX ✕	13:36 TT
14:07 REX ✕	14:12 NR	14:19 REX	14:24 BA
14:34 Os*	14:41 HC	14:45 Os	14:52 TT
15:07 Os	15:12 NR	14:53 Os	14:59*
15:37 REX	15:43 TO, PD	15:31 REX ✕	15:36 TT
16:07 REX ✕	16:12 NR	16:19 REX (30)	16:24 BA
17:07 Os	17:12 NR	16:45 Os	16:52 TT
17:37 REX (40)	17:43 TO, PD	17:31 REX ✕	17:36 TT
18:07 Os ✕	18:13 NR, NZ	18:19 REX (43)	18:24
19:07 Os	19:12 NR	18:43 Os	18:49 TT
19:37 REX (41)	19:43 TO, PD	19:31 REX ✕	19:36 TT
20:07 REX ✕	20:11 NR	20:19 REX	20:24 BA
21:07 Os	21:12 NR	20:44 Os	20:50 TT
21:37 (43)	21:43 TO, PD	22:35 Os ✕	22:41
22:20 Os ✕	22:26 HC	23:18 Os*	23:25
23:06 Os*	23:13 HC		

✕ Premáva počas pracovných dní.

Tučne vytlačené spoje stoja aj v Leopoldove na zastávke (pri cintoríne).

(6) Ide v sobotu.

† Ide v dni pracovného pokoja (nedeľa a štátom uznané sviatky) 24., 25., 26. XII. 2017, 1., 6. I., 30. III., 1. IV., 1., 8. V., 5. VII., 29. VIII., 1., 15. IX., 1., 17. XI.

(30) Ide v pondelok – sobota a 17. IV., 28. VIII., nejde 6. I., 18. IV., 5. VII., 29. VIII., 1., 15. IX., 1., 17. XI.

(40) Nejde v (6) a 24. XII., 15., 17. IV., 28. VIII.

(41) Ide v pondelok – sobota a 17. IV., 28. VIII., nejde 6. I., 18. IV., 5. VII., 29. VIII., 1., 15. IX., 17. XI.

(43) Ide v nedeľu a 6. I., 18. IV., 5. VII., 29. VIII., 1., 15. IX., 1., 17. XI., nejde 17. IV., 28. VIII.

(45) Nejde v nedeľu a 25. XII., 16., 18. IV., 29. VIII.

Os Osobný vlak

REX Regionálny expres

*ide od 20. IV. do 30. VI. v pondelok až piatok, od 5. IX. v ✕

Tieto vlaky budú mať obmedzený režim – budú chodiť v pracovné dni, nepôjdu 1. 7. – 2. 9., teda cez letné prázdniny. Radené sú z moderných trojčlánkových dieselmotorových jednotiek radu 861, ktoré doplnili flotilu ZSSK v rokoch 2019 až 2021. Okrem zavedenia nových párov vlakov bude národný dopravca kapacitne posilňovať ranné najvyťaženejšie spoje tak, že budú vedené zdvojenou dieselmotorovou súpravou nasledovne:

Os 5102 bude v úseku Nitra – Trnava vedený zdvojenou súpravou DMJ 861,

Os 5107 bude v úseku Trnava – Hlohovec vedený zdvojenou súpravou DMJ 861.

Každý z týchto zdvojených vlakov bude ponúkať 342 miest na sedenie a 240 miest na státie namiesto súčasných 171 miest na sedenie a 120 miest na státie.

Pre cestujúcu verejnosť sme kvôli zjednodušeniu pripravili prehľadnú tabuľku vlakových spojov aj s vysvetlivkami. Vlaky, ktoré stoja aj v Leopoldove na zastávke, uvádzame tučne (k času odchodu vlaku zo zastávky treba prirátavať dve až tri minúty – v tabuľke uvádzame len odchody zo železničnej stanice). Pri konkrétnych spojoch uvádzame skratkami aj cieľové stanice vlaku: HC – Hlohovec, NR – Nitra (a NZ – Nové Zámky), TO – Topoľčany (a PD – Prievidza), TT – Trnava, BA – Bratislava. Pri vlakoch, kde nie je uvedená skratka mesta, je cieľovou stanicou Leopoldov. Pred cestou si radšej preverte, či v uvedených spojoch nedošlo k zmene na železničnej stanici, na internetovej stránke mesta alebo na internetovej stránke <https://cp.hnonline.sk/vlakbusmhd/spojenie/>.

(jh, morma)

Autobusy zachádzajú aj do Leopoldova

Uzavretý most v Hlohovci skomplikoval situáciu mnohým, ktorí dochádzajú do práce nielen autobusovými spojmi, ale aj osobnými autami. Na situáciu zareagoval Trnavský samosprávny kraj tým, že od Železníc Slovenskej republiky dočasne prenajali pozemok v areáli výkladiska leopoldovskej železničnej stanice, kde chcelo mesto zriadiť parkovisko pre neleopoldovských cestujúcich, ktorí často parkujú na parkoviskách pri bytových domoch, no úsilie mesta zatiaľ nebolo úspešné. TTSK v lokalite na Nádražnej ulici v Leopoldove osadil dočasné dopravné značenie, cestujúci parkovisko teda poľahky nájdu.

Od 31. marca prešli na iný linkový režim aj autobusové spoje, ktoré zabezpečuje spoločnosť Arriva. Zmeny sú zatiaľ naplánované do 18. októbra, ale dá sa očakávať, že v platnosti budú do odovzdania mosta do riadnej prevádzky.

Prímestská autobusová doprava má zmenené nástupištia. Počas rekonštrukcie mosta nebudú autobusy vychádzať zo zastávky AS Hlohovec, ale z dočasne umiestnených zastávok pri parkovisku Tesco na ceste za čerpacou stanicou Oliva. Názov zastávky v cestovných poradiakoch je *Hlohovec, HM TESCO*.

Všetky spoje vychádzajúce z týchto zastávok budú zachádzať na železničnú stanicu Leopoldov (zastávka na Gojdičovej ulici). Výstupná zastávka je umiestnená na ceste medzi kruhovým objazdom a mostom. Všetky prichádzajúce spoje budú taktiež zachádzať na železničnú stanicu Leopoldov. Odchody spojov od HM TESCO boli upravené kvôli času potrebnému na peší presun cez most a vlakovým prípojom. Týka sa to spojov týchto liniek:

203401 Hlohovec-Madunice-Piešťany,

203405 Hlohovec-Červeník-Trnava,

203409 Hlohovec-Malženice-Jaslovské Bohunice,

203410 Hlohovec-Žilkovce-Veľké Kostoľany,

203412 Hlohovec-Šulekovo-Leopoldov,

203414 Hlohovec-Sereď-Bratislava,

203415 Hlohovec-Šúrovce-Trnava,
203423 Hlohovec-Trakovice-Trnava-Senec-Bratislava,
204401 Vrbové-Velké Kostoľany-Madunice-Hlohovec,
204421 Piešťany-Hlohovec-Nitra.

Autobusy premávajúce z Piešťan, Drahoviec, Červeníka atď. stoja na všetkých svojich zvyčajných zastávkach v Leopoldove, avšak ich konečná zastávka je HM Tesco Hlohovec.

Ako na svojej stránke uvádza Arriva, linky, ktoré zabezpečujú dopravu z Hlohovca po ľavej strane Váhu (smery Topoľčany, Nitra a i.), majú zreorganizované nástupištia. Linky

203402 Hlohovec-Šalgovce-Radošina

203403 Hlohovec-Radošina-Piešťany

203406 Hlohovec-Velké Ripňany

203407 Hlohovec-Pastuchov-Lukáčovce

203408 Hlohovec-Sasinkovo

203413 Hlohovec-Lukáčovce-Nitra

204412 Piešťany-Sokolovce-Hlohovec

204421 Piešťany-Hlohovec-Nitra

204409 Topoľčany-Velké Ripňany-Hlohovec

majú presunuté nástupištia na Hlohovú ulicu na zastávky 1 až 4 pred kruhovým objazdom. Nástupištia prímestskej dopravy na Hlohovej ul. č. 5, 6, 7 sú v tomto období zrušené. Všetky tieto linky na AS Hlohovec majú nástupištia zachované. Linka 204421 bude vychádzať z AS Hlohovec podľa cestovného poriadku. K obmedzeniam počtu spojov oproti riadnemu cestovnému poriadku nedôjde okrem linky 204421, treba sledovať odchody, niektoré časy sú upravené kvôli peším presunom cez most.

Cestujúcim sa uľahčí presun medzi železničnou/autobusovou stanicou a Hlohovou ulicou a späť – tu bude jazdiť kyvadlová doprava a spoje sú doplnené na linke 203403. Nástup kyvadlovej dopravy na AS je na zastávke č. 5, výstup na zastávke MHD, nástup na Hlohovej ul. je na zastávke č. 10 (vedľa terajšej výstupnej zastávky), výstup kyvadlovej dopravy na Hlohovej ulici bude na zastávke č. 4.

Linky: 202421 Sereď-Pusté Sady-Hlohovec a 202426 Sereď-Vinohrady nad Váhom-Hlohovec zostávajú na súčasných nástupištiach.

Bližšie informácie o rozmiestnení nástupíšť aj odchodoch autobusov nájdete na stránke <https://arriva.sk/trnava/i-n-f-o-r-m-a-c-i-e-o-verejnej-autobusovej-doprave-pocas-rekonstrukcie-mosta-v-hlohovci-aktualizacia-30-3-2022/> a cestovné poriadky aj na stránke <https://cp.hnonline.sk/vlakbusmhd/spojenie/>.

(jh)

Do Hlohovca len po lávke na železničnom moste

Všetky aktuálne správy, dôležité pre cestujúcu verejnosť, zverejňuje na svojej internetovej stránke mesto Leopoldov, ale k dispozícii sú aj v podobe aktuálnych oznámení na facebookovej stránke mesta či v aplikácii Som Leopoldov.

TTSK dočasné parkoviská pripravil aj pri športovej hale v Hlohovci s kapacitou 150 miest a v priemyselnej zóne v Šulekove. Leopoldovčania asi nevyužijú službu monitorovania kapacity parkovacích miest v Hlohovci, ale možno im príde vhod monitorovanie aktuálnej situácie na lávke pre peších a cyklistov na železničnom moste. Mesto Hlohovec osadilo 5 kamier, ktoré v reálnom čase zobrazujú okrem dvoch parkovísk aj aktuálnu situáciu na lávke pre peších zo strany od futbalového štadiónu. Monitorovaný je aj vjazd do Hlohovca z dvoch smerov – zo Serede a z Piešťan, čo sú obchádzkové trasy. Online vysielanie kamier a dôležité informácie nájdete na stránke <https://www.hlohovec.sk/most.html>.

Krátko po odstavení dopravy po cestnom moste sa uskutočnila asi 2-týždňová oprava lávky pre peších na železničnom moste. Práce sa uskutočňovali počas prevádzky lávky a boli zamerané na spevnenie pochôdznej časti lávky s cieľom zvýšiť jej priepustnosť, keďže pôvodne museli tí, čo ju používali na premiestňovanie, dodržiavať rozstup 2,6 metra. Konštrukcia podlahy bola doplnená priečnymi nosníkmi. Zjazdy z lávky pre peších na železničnom moste boli opatrené novou gumovou rohožou, aby sa pri schádzaní z nej chodcom nešmýkalo. Naďalej platí, že chodci majú cez most prejsť pokojnou chôdzou, aby neohrozovali ostatných účastníkov prevádzky lávky, cyklisti musia rešpektovať pravidlo, že po moste treba ísť vedľa bicykla. Keďže spočiatku sa niektorí chodci a cyklisti správali na lávke nedisciplinovane najmä v tzv. špičkových časoch, na situáciu na lávke dohliadala štátna aj mestská polícia. Vedenie mesta Hlohovec rokovalo aj so železnicami s úmyslom zvýšiť bezpečnosť chodcov najmä v noci a zároveň tak, aby osvetlenie neohrozovalo bezpečnosť vlakov. Lávka sa osvetlenia dočkala po Veľkej noci.

Medzičasom na korune hrádze medzi železničným a cestným mostom vznikol nový osvetlený cyklochodník, ktorý presúvajúci sa zjednodušuje pohyb, ba dokonca vznikol priestor aj na umiestnenie lavičiek na ňom. Jedným z ďalších opatrení, ktoré majú posilniť bezpečnosť cyklistov a chodcov, je osadenie verejného osvetlenia na šulekovskej strane. Aktuálne ide o núdzové osvetlenie, nie o finálne riešenie, pretože dokončenie výstavby cyklochodníka a osvetlenia popri ňom bolo plánované na obdobie pôvodného termínu uzávery mosta.

(jh, morma)

Prvé kroky k prinavráteniu stratenej sebestačnosti

Pred dvoma rokmi napísal Róbert Spišák, generálny riaditeľ Polnoservisu v Leopoldove, na svojom blogu článok, prečo sa vtedajší minister Ján Mičovský ohľadne repky mýli. Vrcholil vtedy nezmyselný boj, či nie sú naše polia v apríli príliš žlté. Ani nie o dva roky neskôr stojí aktuálny minister pôdohospodárstva Samuel Vlčan vedľa Róberta Spišáka v areáli najväčšieho spracovateľa repkového semena u nás. Témou je ako zabezpečiť potravinovú sebestačnosť v jedlých olejoch, o ktorú Slovensko prišlo v roku 2013, keď sa z tradičného výrobcu Palmy-Tumys stal obchodník s olejmi.

Repky máme dosť

„Dnešná situácia nám ukázala, že potravinová sebestačnosť nie je politickým či marketingovým pojmom,“ povedal dnes pred novinármi Samuel Vlčan. Na Slovensku sa ročne vyprodukuje približne 440 tisíc ton repkového semena. Leopoldovský spracovateľ potrebuje na technické účely približne 230 tisíc ton repky. *„Deväťdesiatpäť percent repky spracovanej u nás je slovenského pôvodu,“* odpovedal na otázku polnoinfo.sk Róbert Spišák. Ostatnú, na Slovensku dopestovanú repku vyvážajú poľnohospodári do zahraničia. Nie je spracovateľ. Krajina je pritom čistým dovozcom jedlých olejov. Ročne skonzumujeme viac ako 50 tisíc ton repkového, slnečnicového či olivového oleja. Jediný významnejší domáci výrobca – Školské hospodárstvo Bušlák – dodá ročne na domáci trh dve tisíc ton slnečnicového oleja. Zvyšok sa dováža zo zahraničia. Aj Palma, ktorá už od roku 2013 oleje u nás nelisuje, ich nakupuje v Európe. Ešte v roku 2004 vyrábala 85 tisíc ton jedlých olejov. *„Spoločnosť prechádza transformáciou z lokálnej výrobnéj na nadregionálnu obchodno-marketingovú a vývojovú firmu,“* komentoval Peter Benčírik z Palmy rozhodnutie o ukončení výroby v roku 2013 v Hospodárskych novinách.

Technický aj potravinársky olej

Dnes sa v Polnoservise realizuje päťmilionová investícia, ktorej výsledkom má byť to, že okrem oleja technickej kvality budú vedieť vyrobiť aj surový repkový olej potravinárskej kvality. Táto investícia by prebiehala bez ohľadu na stav, do ktorého sa svet zobudil 24. februára po napadnutí Ukrajiny Ruskom. Prvý surový olej potravinárskych parametrov by mal byť k dispozícii do konca aktuálneho kalendárneho roka. Ročná produkcia dosiahne 50 tisíc ton. Nadstavbou tohto kroku je zabezpečiť rafináciu oleja, čo znamená parametre, na ktoré

sú spotrebitelia zvyknutí. Ak by k rafinácii potravinárskeho oleja aj nedošlo, produkt vie Poľnoservis stále využiť na technické účely tak ako doteraz. O tom, či v Poľnoservise pôjdu cestou rafinácie potravinárskeho oleja na finálny produkt, povie projekt technickej realizovateľnosti, ktorý majú odovzdať agroministerstvu do štyroch mesiacov. Zaviazali sa k tomu pri dnešnom podpise spoločného memoranda, ktorého cieľom je nájsť možnosti, ako prinavrátiť Slovensku stratenú sebestačnosť v jedlých olejoch. „Podpis memoranda nepredstavuje finančný záväzok. Náš vstup je v plnej administratívnej podpore, aby sme zabezpečili čo najrýchlejšie investíciu, ktorá bude spĺňať potravinársky štandard. Aby výrobcu nezdržovali administratívne prekážky,“ uviedol na otázku Samuel Vlčan.

Minister pripomenul, že ak sa má spoločnosť záujem prihlásiť do aktuálne vyhlásenej potravinárskej výzvy s alokáciou vo výške 170 miliónov eur, je to možné. O prislúbení konkrétnych finančných prostriedkov na technologickú časť, ktorá zabezpečí produkt v kvalite rafinovaného potravinárskeho oleja, ale nehovorili. Celková investícia v tomto prípade presiahne 10 miliónov eur a ak štúdia technickej realizovateľnosti dopadne dobre, linky môžu fungovať o 2 až 2,5 roka.

Juraj Huba (autor je redaktorom portálu polnoinfo.sk); foto MPaRV

Odborníci navrhujú zrekonštruovať trať do Nitry

Útvar hodnoty za peniaze nedávno publikoval štúdiu a posúdenie uskutočniteľnosti zámeru Železníc Slovenskej republiky na prepojenie Bratislavy a Nitry. Tieto dve mestá stále nemajú priame vlakové spojenie, čo je dané zaiste aj zastaranosťou trate v Nitre a okolí, ku ktorým patrí aj spojenie Nitra – Leopoldov. Paradoxne, z ich štúdie sme sa dozvedeli, že navrhovaná nová trasa nie je ekonomicky výhodná, a tak odporúčajú revitalizovať existujúcu trať z Leopoldova do Nitry, čo by zrýchlilo prepojenie Bratislavy a Nitry.

Železnice Slovenskej republiky pripravili štúdiu uskutočniteľnosti na zlepšenie železničného spojenia Nitry s Bratislavou výstavbou novej trate Nitra – Trnovec nad Váhom. Štúdia odporúča alternatívu jednokolažnej trate s odbočením v Ivanke pri Nitre za 388 miliónov eur. Aktuálna štúdia nadväzuje na pôvodnú z roku 2014, ktorá všetky posudzované varianty vyhodnotila ako nenávratné. Navrhovaný úsek nie je zaradený v investičnom pláne do roku 2030 a podľa dokumentov ministerstvo dopravy výstavba nových tratí nepatrí medzi priority železničných projektov. Momentálne sa po železnici dá do Bratislavy (z Nitry) dostať iba s prestupom v Leopoldove, Trnave alebo v Šuranoch. Cieľom projektu je spojiť Nitru s Bratislavou priamym vlakovým spojom. Podľa spomínaného útvaru nová trať nie je najlepším riešením priameho spojenia Bratislavy s Nitrou. Projekt nie je návratný a štúdia počítá s nereálnymi termínmi výstavby. Obsahuje vraj aj chybné výpočty prevádzkových nákladov. Jedným zo zadaní projektu Hodnota za peniaze je ekonomicky posudzovať plánované verejné investície. Takto hodnotilo Ministerstvo financií SR pripravovaný projekt na základe zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Čo odporúča Útvar hodnoty za peniaze ako alternatívu? Zaviesť priame vlaky z Nitry do Bratislavy cez Leopoldov, čo sa dá vraj urobiť okamžite a prakticky zadarmo. „Už len takáto jednoduchá zmena by dokázala skrátiť cestu vlakom zo súčasných 98 – 112 minút na 62 – 73 minút. Ešte rýchlejšie spojenie sa dá dosiahnuť modernizáciou existujúcej trate, konkrétne úseku Nitra – Leopoldov, keďže časť trasy medzi Leopoldovom a Bratislavou už je modernizovaná. Pre modernizáciu trate Nitra – Leopoldov odporúčame vypracovať štúdiu

uskutočiteľnosti. Oproti navrhovanej novej trati by cesta medzi Nitrou a Bratislavou trvala iba o približne 5 minút dlhšie, investičné náklady by boli približne polovičné (úspora takmer 200 miliónov eur) a modernizácia by mohla začať skôr ako plánovaná výstavba novej trate,“ píše sa v štúdií. „Modernizácia trate Nitra – Leopoldov nie je v štúdií spracovaná napriek tomu, že je potenciálne vysoko návratná. Podľa metodiky určovania priorít dosahuje modernizácia trate Nitra – Leopoldov za približne 192 miliónov eur pomer prínosov a nákladov približne 2,82. Staršia štúdia z roku 2014 síce konštatovala neefektívnosť modernizácie trate, vychádzala pritom z neoptimálnych technických a prevádzkových riešení. Potenciál na vyššiu návratnosť má aj zvýšenie frekvencie dopravy oproti roku 2014, keď v tomto úseku jazdilo o približne 50 % vlakov menej než dnes,“ konštatuje sa v štúdií.

Nielen Leopoldovčania si pamätajú, ako sme aj na stránkach časopisu Leopoldov ešte v 90. rokoch a naposledy pred takmer desiatimi rokmi písali o zámere železníc modernizovať a dokonca elektrifikovať trať do Nitry. Počkáme si teda ďalších 20 rokov, či sa aspoň časť tohto zámeru železníc uskutoční?

(maju)

Keď zasahujú profesionáli...

Mesto Leopoldov rovnako ako všetky obce a mestá má povinnosť zabezpečiť na svojom území odchyt túlavých zvierat a ich umiestnenie do karanténnej stanice alebo útulku pre zvieratá prostredníctvom osoby schválenej na odchyt túlavých zvierat. Takisto je povinné prevziať túlavé zviera nájdené na území obce od nálezcu a umiestniť ho v karanténnej stanici alebo útulku pre zvieratá.

Z tohto dôvodu má mesto Leopoldov od novembra 2020 uzatvorenú zmluvu o odchyte túlavých zvierat s bezpečnostnou službou Defense Pro, s. r. o. Otázky na to, ako vyzerá táto spolupráca v praxi, nám zodpovedal manažér spoločnosti Ing. Jaroslav Vavro: „Keď v meste Leopoldov niekto spozoruje voľne sa pohybujúceho psa po verejných priestranstvách, má tri možnosti. Túto udalosť nahlási buď na mestský úrad alebo priamo na telefónne číslo na-

šej spoločnosti. Na odchyt psíka vyrážame vždy až na pokyn z mestského úradu. Prídeme na miesto, zviera odchytíme a prevezieme ho do našich kotercovo vo Veľkom Bieli. Po odchyte skontrolujeme psíka čítačkou čipov a zistíme, či je zviera začipované alebo nie. Pokiaľ psík čip má, kontaktujeme priamo jeho majiteľa, ktorého oboznámime s tým, že psík sa voľne pohyboval po meste a dohodneme si jeho odovzdanie majiteľovi. Najčastejšou otázkou zo strany majiteľov býva „čo si máme vziať, koľko za psíka platíme?“ Na prevzatie psíka potrebujete iba doklad o vlastníctve psíka a vlastný občiansky preukaz, pri prevzatí nám neplatíte nič.

Ak pes začipovaný nie je, neznamená to, že majiteľa nemá. V takomto prípade psíka inzerujeme a jeho majiteľa dohľadávame všetkými dostupnými cestami v spolupráci s mestským úradom. Ak sa majiteľa psíka nepodarí nájsť, prevážame ho do OZ Sloboda zvierat, kde sú následne vykonané všetky povinné veterinárne úkony a po dobe karantény je zvieraťko dané na adopciu novému majiteľovi.“

Aké odchyťové pomôcky pri vašej práci používate?

„Na odchyt psíkov máme pracovný postup schválený ŠVPS. Väčšina psíkov si nevyžaduje použitie odchyťových pomôcok, vystačíme si s milým prístupom a nejakým tým „pamlskom“. Odchyťovú tyč a podberák so sieťou, ktoré sú schválenými pomôckami, používame iba vo výnimočných prípadoch. K našej základnej výbave patria rukavice proti škriabancom a jedna pevná rukavica, ktorá je odolná voči hryznutiu. Plynový pištoľ na použitie uspávacích šípok používať nesmie-

me, s tou môže disponovať výhradne veterinár. Odchytený psík je následne uviazaný na vódzku, umiestnený do vhodnej prepravky a vozidlom schváleným na odchyt psov ho prevážame do odchyťových kotercovo, kde prebehne kontrola čítačkou čipov“.

Ako vám pomáha pri vašej práci povinnosť čipovať psy?

„Zabezpečiť čipovanie psíka je zákonná povinnosť každého jeho majiteľa. Ten je podľa § 19 odseku 9 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov povinný zabezpečiť trvalé označenie psíka čipom. V praxi slúži čipovanie psa na jednoduchú identifikáciu zvieraťa a preukázanie majiteľa v prípade straty a čo je dôležité, obsahuje kontaktné údaje na majiteľa. Splnením tejto povinnosti dokážete spoľahlivo zabezpečiť, že psík sa k vám domov dostane ešte v ten deň, ako sa nám ho podarí odchytiť, a nebude jedným z nešťastníkov, ktorí čakajú na svojho majiteľa dni, týždne alebo v niektorých prípadoch aj mesiace.“

ra, foto: archív

S ČÍM RÁTA TOHTOROČNÝ ROZPOČET?

Program posledného minuloročného zasadnutia zastupiteľstva, ktoré sa pre pandemickú situáciu konalo prostredníctvom videokonferencie, sa zameriaval na schvaľovanie rozpočtu. V úvode sa poslanci zaoberali správou o výchovno-vzdelávacej činnosti Materskej školy Leopoldov či plánom činnosti hlavnej kontrolórky. Zastupiteľstvo zobralo na vedomie aj nový harmonogram zasadnutí na rok 2022, schválilo rozpočtové opatrenie a nové všeobecné záväzné nariadenia (č. 150/2021 o dani z nehnuteľnosti a č. 151/2021 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na dieťa materskej školy a žiaka školských zariadení so sídlom na území mesta Leopoldov). Poslanci súhlasili s podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok za účelom realizácie projektu *Podpora udržateľnosti a odolnosti Mestskej knižnice v Leopoldove v súvislosti s pandémiou COVID-19*. Projekt sa bude uchádzať o financie v rámci výzvy Ministerstva kultúry SR a mesto ho bude v prípade podporenia spolufinancovať vo výške takmer 9 000 eur (čo predstavuje päťpercentné spolufinancovanie). Poslanci schvaľovali aj žiadosť o nenávratný finančný príspevok v súvislosti s realizáciou projektu *Vytvorenie služieb starostlivosti o deti do troch rokov veku v meste Leopoldov*. Všetci prítomní jednodhlasne podporili spolufinancovanie projektu. Ak bude úspešný, mesto doň investuje takmer 30 000 eur. Cieľom projektu je vybudovať jasle na základe už vypracovanej projektovej dokumentácie.

Rekonštrukcia domu smútku

Hlasovalo sa aj o rozpočte, ktorý poslanci s primátorkou kreovali už dlhšie. Okrem bežných položiek, ktoré sa v rozpočte objavujú každoročne a súvisia s chodom mesta či rôznych inštitúcií, ktorých zriaďovateľom je mesto Leopoldov, poslanci v roku 2022 vyčlenili financie napríklad na rekonštrukciu domu smútku (95 000 eur) a prípravu projektovej dokumentácie aj samotnú realizáciu novej hrobovej, resp. urnovej sekcie (50 000 eur). V dome smútku sa plánujú odstrániť dvere a zárubne medzi miestnosťami či natrieť rámy okien a dverí. Obnoví sa aj drevený podlah, ktorý vybrúsia a znovu namoria. Súčasťou rekonštrukcie bude aj premiestnenie chladiarenského boxu do novovytvorenej komory, nahradenie vyrezaných dlaždíc po odstránení pôvodného katafalku, odstránenie dekoračných kvetináčov pod vitrážami, vybúranie a doplnenie chýbajúcej dlažby či nákup závesovej zatemňovacej látky. Časť investície je určená na drobné murárske rekonštrukčné práce, náter fasády, zasklenie dverí a okien, nákup prenosných skladacích nájazdových lyží na bezbariérový prechod z obradnej do rozlúčkovej miestnosti, osadenie nových nerezových vetrákov na zabezpečenie lepšieho odvetrávania miestnosti poslednej rozlúčky. Revíziou prejdú aj elektrické zariadenia a pribudne nové osvetlenie. Mesto urobí všetko pre to, aby si rekonštrukcia nevyžiadala dočasné prerušenie prevádzky domu smútku, ktorý by mal fungovať v bežnom režime. Práce počas opráv budú koordinované tak, aby čo najmenej ovplyvnili prevádzku domu smútku.

Nový zberný dvor a modernizácia učební

Z rozpočtu by sa tento rok malo investovať 20 000 eur na zriadenie nového zberného dvora, o čo sa vedenie mesta aj poslanci pokúšajú už niekoľko rokov. Podrobnejšie vás o tomto zámere budeme informovať v ďalších číslach časopisu. Dokončená bude aj revitalizácia dvora a parku v základnej škole s rozpočtom 2 500 eur. V školskej jedálni pribudne nový elektrický kotol (6 000 eur) a plánuje sa aj oprava vodovodnej prípojky, resp. zemných rozvodov v hlavnej budove školy, ktorú tento rok čaká intenzívna modernizácia odborných učební a knižnice za 105 983 eur. Modernizácia sa bude týkať učebne fyziky – školského laboratória, polytechnickej učebne – dielne a jazykovej učebne (pôjde o stavebné práce a ná-

kup vybavenia). Ide o podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu a podpore zo štátneho rozpočtu SR. Mesto bude projekt spolufinancovať 6 tisícmi eur. Na školskom ihrisku sa dokončí oprava mantinelov, vymení sa aj časť poškodených plotových panelov (500 eur). Havarijný stav elektroinštalácie a osvetlenia v niektorých častiach budovy školy si vyžiada investíciu 13 000 eur, 10 000 eur je vyčlenených na opravu komína školskej jedálne (odstránenie padajúcej omietky a oprava prestrešenia). V pôvodnej budove školy na prízemí sa zrekonštruujú toalety (12 000 eur). Opravy by sa mala dočkať aj školská kotolňa – rozpočet 212 000 eur počítá s kompletnou výmenou strojnotechnologického vybavenia vrátane potrubných rozvodov. Realizácia tejto investície je však závislá od toho, či bude podaný a následne aj podporený projekt, prostredníctvom ktorého mesto bude žiadať peniaze na jeho realizáciu. Pre materskú školu je okrem bežných výdavkov v rozpočte mesta vyčlenených 35 000 eur na rekonštrukciu spevnených plôch v centrálnej časti dvora a výmenu hracích prvkov na detskom ihrisku.

Závlahy a odpadové hospodárstvo

Obnovu si vyžadujú aj závlahy v parku na Námestí sv. Ignáca. Na tento účel zastupiteľstvo vyčlenilo 5 000 eur. V rámci tejto sumy sa uvažuje aj o zavedení kvapôčkovej závlahy a je v nej zahrnutá aj rekonštrukcia studní na polievanie záhonov v južnej časti námestia. V rámci odpadového hospodárstva sa v rozpočte okrem bežných výdavkov súvisiacich s vývozom odpadu počítá aj so zavedením nového systému evidencie odpadov prostredníctvom čipovania smetných nádob (3 000 eur). Do zberného dvora pribudnú nové kontajnery. Mesto sa na tomto projekte bude podieľať sumou 5 000 eur. Vybudovať sa plánuje aj nové kontajnerové stojisko pri bytových domoch.

Vizáž si vylepšia aj niektoré ulice

Priamo na rokovaní zastupiteľstva došlo oproti minulým rokom k navýšeniu dotácií pre leopoldovské kultúrne, spoločenské a športové kluby. V schválenom rozpočte sa plánuje použiť 25 000 eur na budovanie cyklotrasy, ak bude podporená žiadosť o nenávratný finančný príspevok, ktorú mesto bude podávať. Podané sú aj projekty v rámci vodozádržných opatrení. Ak budú úspešné, mesto ich bude spolufinancovať vo výške 6 000 eur. Významnou investíciou bude v roku 2022 rekonštrukcia Kukučínovej ulice – 256 000 eur, ale aj spolufinancovanie projektu výstavby komunitného centra v hodnote 375 000 eur. Z väčších investícií spomeňme ešte projektovanie ciest a sietí na Piešťanskej ulici (65 204 eur), projektovú dokumentáciu potrebnú na rekonštrukciu Moyzesovej ulice – rozpracovanie dokumentácie na územné rozhodnutie pre stavebné povolenie a realizáciu stavby (16 000 eur) a tvorbu architektonickej štúdie riešenia ulíc Hurbanova a Štefánikova (12 800 eur) či vybudovanie chodníka na Štúrovej ulici (30 000 eur), ktorému bude predchádzať prekládka rozvodov elektrického napätia, verejného osvetlenia a mestského rozhlasu.

Oprava Mosta na Trolaskoch po ataku vandalov a etapovité meranie jeho posunov bude stáť 5 000 eur. Na závlahy a kamerový systém v areáli Leopoldovského tenisového klubu (LTC) je vyčlenených 2 000 eur. Predložený už bol projekt na vybudovanie zázemia v areáli LTC, o podporu ktorého sa mesto bude uchádzať z fondu na podporu športu (spolufinancovanie predstavuje 40 %, teda asi 120 000 eur). V rozpočte sú vyčlenené financie aj na projektovanie rekonštrukcie nájomného bytového domu na Gojdičovej ulici, o ktorého financovanie by sa mesto chcelo uchádzať zo štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB). Okrem toho mesto pripravuje aj dokumentáciu na budovanie novej bytovky na Rázusovej ulici zo zdrojov ŠFRB. V tomto roku sa v súvislosti s týmto zámerom plánuje vypracovať projektová dokumentácia pre územné konanie (15 000 eur).

Mária Kusá

Ako pomôcť Ukrajine

Chotat li russkie vojny? Pôvodná rečnícka otázka v zhudobnenej básni Jevgenija Jevtušenka znovu ožila pred celým svetom v akomsi obrátenom garde 24. februára, keď Rusko napadlo Ukrajinu. Vojnový konflikt, bombardovanie miest a zabíjanie ľudí z domova vyhnalo milióny Ukrajincov, resp. ukrajinských žien a detí – muži zostali brániť svoju krajinu. Časť obyvateľov sa presídlila na západ Ukrajiny a okolité krajiny otvorili svoje hranice a začali urýchlene prijímať civilistov, ktorí sa necítili bezpečne ani tam. Slovensko sa stalo jednou z krajín, kam sa uchýlili. Vojna na Ukrajine sa dotýka aj obyvateľov nášho mesta, a to nielen tak, že aj v Leopoldove je ubytovaných vyše 20 ukrajinských utečencov, ale aj v podobe solidarity, ktorú občania prejavili Ukrajincom prostredníctvom zbierok materiálnych vecí na pomoc Ukrajine.

Mesto Leopoldov zorganizovalo dve takéto zbierky, jednu v marci (14. – 18. 3.) a druhú v apríli (25. – 29. 4.). Vyzbierané veci putovali utečencom, ktorí sú ubytovaní v našom meste, do sociálneho podniku Baterkáreň v Trnave a do občianskeho združenia Samaria v Hlohovci. Vyzbieralo sa množstvo vecí, predovšetkým trvanlivých potravín, drogérie, čistiacich a hygienických prostriedkov, za čo patrí Leopoldovčanom veľká vďaka. Niektorí priniesli aj hračky, farbičky, omaľovánky, oblečenie, čelovky alebo powerbanky, voľnopredajné lieky či lekárničky... všetko našlo svojich vďačných adresátov. Pomohli sme utečencom v našom meste, do OZ Samaria sme posielali deky a spacie vaky, plné auto smerovalo aj do trnavskej Baterkárne. V týždni od 25. do 29. apríla mesto zorganizovalo aj druhú zbierku, zameranú na instantnú kávu, rastlinné oleje, cukor, trvanlivé mlieko, pohánku, strukoviny, obilniny, žiletky na holenie, pracie prostriedky a prostriedky na umývanie riadu, detskú kozmetiku (krémy na zapareniny, telové mlieka atď.). Okrem toho sa organizátori zbierky potešili trvanlivým potravinám či drogérii. Vyzbierané veci poputovali utečencom, ktorí sú momentálne ubytovaní v Leopoldove, a do sociálneho podniku Baterkáreň v Trnave, odkiaľ ich budú distribuovať priamo utečencom pri hraniciach a v okolitých mestách.

(jh, morma)

Dobrovoľní hasiči zasahovali aj počas silvestrovskej noci

Mestskí dobrovoľní hasiči minulý rok mesačne absolvovali priemerne dva zásahy, za rok ich bolo vedno 25. V niektorých prípadoch bol ohrozený majetok, v iných zasa aj životy ľudí. Už dávno neplatí, že naši dobrovoľní hasiči sú len preventivári, ktorí sa viac venujú spoločkej činnosti. Neustále sa profesionalizujú a Dobrovoľný hasičský zbor v Leopoldove je v rámci celoplošného rozdelenia síl a prostriedkov zaradený do skupiny A. To dáva jeho členom povinnosť vyraziť k udalosti do 10 minút od vyhlásenia poplachu, čo je logisticky náročné aj na celoročné udržiavanie áut, techniky, ale napokon aj personálu v neustálej pohotovosti. Členovia zásahovej jednotky spĺňajú odbornú spôsobilosť hasiča, majú kurzy zdravotnej pomoci, odbornú spôsobilosť na dýchacie prístroje a šoféri na modré majáky. Stále platí, že dobrovoľní hasiči sú dobrovoľníci – pomáhajú bez nároku na odmenu pri požiaroch, ale aj pri živelných udalostiach, keď je človek v tiesni alebo vtedy, keď ich schopnosti vedú využiť zriaďovatelia na verejných podujatiach. Bez ohľadu na hodiny strávené na reálnych zásahoch odpracovali 152 hodín na údržbe techniky, hasičských áut čerpadiel a výstroja.

Stále však platí, že hasiči najčastejšie zasahujú pri požiaroch. K dispozícii majú dva automobily – Iveco Daily a Tatra 815 Cas 32 a dve motorové striekačky PS 12 a v pohotovosti udržiavajú dve plávajúce, dve kalové čerpadlá a inú techniku, ktorú viac ráz využili aj minulý rok pri príváľových dažďoch. V skratke priblížime zásahy, na ktorých sa zúčastnili počas minulého roka: podvečer 13. marca zasahovali dvoma autami siedmi hasiči pri požiaru suchého porastu a skládky dreva, 10. apríla naobed zasa horel suchý porast v Šulekove. O štyri dni neskôr zasa pomáhali v Šulekove pri odčerpávaní vody zo zatopenej pivnice. Po veľkom daždi 17. mája odčerpávali autom Iveco vodu zo zaplavených ulíc Leopoldova. 30. mája v Šulekove obidvoma autami hasili stoh slamy a 6. júna suchý porast v Hlohovci, o tri dni neskôr suchý porast horel zasa pri Váhu. Po necelých dvoch hodinách od tohto požiaru už siedmi členovia DHZ zasahovali obidvoma autami aj pri požiaru bytového domu v Hlohovci. 20. júna popoludň hasili požiar v bývalých uhoľných skladoch v Leopoldove, o tri dni zasa rodinný dom v Jaslovských Bohuniciach. V noci 27. júna hasili požiar osobného auta v Leopoldove a o dva dni vyrazili k planému poplachu v Šulekove. V posledný júnový deň podvečer obidve autá vyrazili k požiaru suchého porastu v Šulekove, no počas zásahu dostali hlásenie o ďalšom požiaru v Siladiciach. Štvorčlenná posádka jedného z hasičských áut zostala dohášať požiar v Šulekove, 4-členná posádka druhého auta odišla hasiť požiar do Siladic. 19. júla operačné stredisko povolalo našich hasičov k požiaru porastu v Maduniciach, na mieste sa však zistilo, že požiar sa podarí uhasiť posádke Hasičského a záchranného zboru z Hlohovca. Nim naši hasiči asistovali 27. júla naobed pri požiaru slamy v Leopoldove. Ani hody nemali dobrovoľní hasiči pokojné – po intenzívnej búrke 1. augusta popoludň absolvovali technický výjazd, v rámci ktorého asi 5 hodín odčerpávali vodu po zaplavení niektorých častí mesta, najmä pri mestskom úrade, na Záhradníckej ulici, pri areáli MTK a bývalej pizzérii. Traja hasiči v noci 22. augusta dve hodiny zabezpečovali aj hasenie požiaru starej vrbý pred Kostolom sv. Ignáca. Požiar sa rozšíril z dutej časti stromu a bezprostredne mohol ohroziť aj kostol a ostatné stromy. Pred obedom 11. septembra dvoma autami piati naši hasiči urobili výjazd k požiaru slamy na Poľnohospodárskom družstve v Hornom Trhovišti. Traja hasiči 2. októbra hasili požiar nanoseného odpadu do budovy bývalých uhoľných skladov pri železničnej stanici a 10. októbra unimobunku v bývalej prevádzke Kovošrotu, po obnovení požiaru pokračovali v jeho hasení. Na hasení rodinného domu

v Hlohovci sa zúčastnila o štyri dni neskôr 4-člená posádka Tatry. Jarné a jesenné obdobie je pre hasičov typické požiarmi suchých porastov. Pri jednom takom zasahovali obidve autá s deviatimi hasičmi na Štrkovke 29. októbra. 19. novembra sa hasičská tatrovka so 4-člennou posádkou zúčastnila na hasení bytu na 4. poschodí 9-poschodového domu v Hlohovci. Požiar pivnice bol zasa dôvodom výjazdu do Koplotoviec večer 7. decembra. Na vyše 2-hodinovom zásahu sa zúčastnilo päť našich hasičov.

Hasiči sú v strehu aj bez toho, aby dostali hlásenie z operačného strediska: počas silvestrovskej noci takto v meste hasili odpadkový kôš vo dvore rodinného domu, z ktorého oheň prechádzal aj na vedľa odstavené auto. Vďaka promptnému zásahu auto nezhorelo. Počas roka hasiči absolvovali aj niekoľko previerok pripravenosti, v ktorých uspeli, ale prijali aj pozvanie na slávnosť svojich kolegov z Dvorníkov, ktorých zbor oslávil storočnicu, a z Vrbového – tamojší zbor oslávil už svoje 140. výročie. A také isté, jedno z najstarších v regióne, si naši hasiči pripomenú tento rok. Azda nebudeme impertinentní, keď prezradíme, že hasiči absolvovali aj jednu súkromnú slávnosť – spolu s drahovskými kolegami doplnili svadobný sprievod a vybudovali ukážkovú slavobránu hadicami C a predviedli hasenie makety domu džberovou striekačkou. Aj takéto slávnostné chvíle patria k bežnému životu hasičskej rodiny, hoci ich 49-členná rodina, z ktorej je deväť žien, by bola rada, keby takých chvíľ bolo viac. Minulý rok sme našich hasičov mohli vidieť v auguste aj pri zabezpečovaní cyklomaratónu – v Koplotovciach pre cyklistov garantovali bezpečnosť cestných križovatiek a v septembri na požiadanie polície počas cyklistických pretokov zabezpečovali križovatku v Šulekove. Popritom počas roka zabezpečovali rôzne preventívne protipožiarne opatrenia v meste a mestských objektoch.

Aj keď pandémie skomplikovala situáciu v príprave na celoštátnu hru Plameň, dobrovoľní hasiči veria, že sa im perspektívne zasa podarí získať si pre myšlienku hasičstva, dobrovoľnej ochrany a pomoci aj nových adeptov spomedzi detí a mládeže.

J. Hladký

Vydarené májenie na námestí

Po vydarených fašiangoch sa Leopoldovčania stretli na námestí, aby postavili tradičný máj. Máj stavali slobodní mládenci pred domy dievčienec alebo aj pred kostolmi a na verejných miestach v predvečer 1. mája alebo pred Turícami. Zaujímavé je, že táto tradícia sa rozvíjala už v starovekom Grécku a máje (májky) mali v pôvodnom význame odstrašiť zlých duchov. V našej tradícii máje vyjadrovali záujem o dievčatá, zároveň patrili medzi magické prostriedky a vlastnosti zelene (vlaha) sa mali preniesť aj na polia a lúky. Pripomenúť si starú symboliku mája malo aj májenie, ktoré v príjemnom a veselom pásme na námestí pripomenuli členovia folklórneho súboru Mestečko spolu so žiakmi materskej školy. Deti z materskej školy, ktoré na námestie priniesli aj symbolické letečko, nám v hudobno-tanečnom pásme pripomenuli staré jarné piesne, ba nechýbali ani piesne s dúrovskými motívami, veď práve na Ďura sa zvykol prvý raz vyháňať dobytok na pašu a s týmto kalendárovým menom naši predkovia spájali veľa magických úkonov. Spontánne sa do ich pásma zaradili aj členovia FS Mestečko, výsledkom čoho bola milá generačná kompozícia. V slovno-hudobno-tanečnom pásme Chodíme Mestečkom zbehnúvšich sa Mestečanov pozdravili aj hudobníci, speváci a tanečníci z Mestečanky, ktorí priblížili starú atmosféru májového veselí na západoslovenskom vidieku. Vzápäť sa všetci za spevu premiestnili do východnej časti námestia, kde medzičasom naši dobrovoľní hasiči spolu s pracovníkmi firmy Brodek a spol. pripravili májku, na ktorú deti priviazali hrubé mašle. Dakedy sa na ne priväzovali aj šatky a fľaša pálenky. Vyzdobený máj napokon za spevu a tanca naši folklórníkov hasiči postavili na radosť celému mestečku a májenie pokračovalo v Spolkovej záhrade ľudovou veselícou s ľudovou hudbou Karpatská muzika.

(jh)

Ako deti vnímajú Zem?

Ekológovia varujú, že ak sa v reálnom živote spoločnosti niečo nezmení, už o pár rokov bude akákoľvek zmena zbytočná, pretože naštartované fyzikálne a chemické zmeny na planéte a v ovzduší už budú nezvratné. Celosvetové klimatické kongresy prijímajú opatrenia, ktoré sa v konečnom dôsledku zdajú bezzubé. Čudujeme sa, že neprší, že v zime nie je sneh, že inde zúria povodne, všímame si, že niektoré druhy rastlín a živočíchov sa z nášho okolia nebadane vytratili, iné pribudli, že je zbytočné pred zimou vykopávať mrkvu či petržlen, pretože bez problémov prezimujú v zemi atď. Deti, našťastie, ešte nevnímajú všetky súvislosti a nemajú s čím porovnávať, a tak vnímajú hlavne to, čo vidia vo svojom okolí. Ekológia a environmentalistika sa už dávnejšie prebojovala aj do škôl. Poukázať na ekologické problémy mala aj výstava žiackych prác, ktorú si mohli Leopoldovčania pozrieť v priestoroch obradnej miestnosti mestského úradu od 4. do 22. apríla. Žiaci základnej školy vo svojich prácach použili viacero motívov. Tým najdominantnejším bol azda ten, že takmer každý odpad, najmä sklený, plastový, papierový alebo kovový, je recyklovateľný a dokonca využiteľný aj pri tvorbe predmetov, ktoré estetizujú náš životný priestor, prípadne dávajú odpadu novú formu života v podobe iných predmetov s novým účelom použitia. Na výstave sa tak ocitli veselé zvieratká vyhotovené z odpadového materiálu, obrovitánske farebné srdce utvorené z plastových vrchnákov, rôzne podobizne vkusne dotvorené práve odpadovými materiálmi, či zemeguľa s kontinentmi a oceánmi, obkolesenými rôznymi kusmi plastového odpadu. Napokon, taká je v symbolickom stvárnení aj naša realita. Zaujal aj prvácky projekt s názvom Zelené mestečko s domami a stromami vytvorenými z odpadového papiera a farebne upravených téglíkov s vysiatymi rastlinkami. Kiežby sa aspoň časť detských posolstiev podarilo pretažiť do reálneho života aspoň nášho mestečka a udržať ho v pozornosti všetkých obyvateľov.

Pracovníčky mestského úradu v spolupráci s primátorkou mesta po vyhodnotení prác udelili diplomy kolektívu 1. B triedy za projekt Zelené mestečko, Jasmíne Mockovej z III. A za prácu Labuť a Karin Richterovej a Nine Nemcovej z 5. ročníka za prácu Čo všetko nesie naša planéta na pleciah, Jakubovi Černému zo VI. A za prácu Včielka, Viktorii Gabrheľovej zo VII. A za prácu 4D zemeguľa, Romymu Opatovi zo VII. B za prácu Planéta Zem a v tematickej fotografickej súťaži Adele Piňákovej zo VI. A za prácu Obloha nad Leopoldovom.

(jh)

O Orfeovi a jeho milovanej Eurydike

Možno si ešte zo školských lavíc pamätáte na Orfea, jedného z hrdinov gréckych bájí. Tento Mozart starovekého sveta bol považovaný za najlepšieho hudobníka a básnika všetkých čias. Hovorilo sa, že jeho čistý hlas a bezkonkurenčná hra na nástrojoch dokázali očariť nielen ľudí, ale aj poľné zvery, morské ryby, vtáky v povetrí a dokonca aj bezcitné skaly a vodu. Skaly pukali a rieky samé odkláňali svoj tok, len aby ho mohli počuť. Niet sa čomu čudovať, veď jeho otcom bol vraj sám Apolón, boh umenia a tanca. Tá najdôležitejšia časť príbehu o Orfeovi sa ale odohrála v súvislosti s niečím iným. Áno, tak ako obvykle, zasa za tým treba hľadať ženu.

Zlomovým bodom v Orfeovom živote sa stala situácia, keď prišiel o svoju milovanú manželku Eurydiku, ktorú uštipla do nohy vretenica, a ona zomrela na otravu jedom. Jeho láska k manželke bola ale taká veľká, že sa podujal na niečo, o čo sa dovtedy nepokúsil žiaden smrteľník. Vypravil sa do podsvetia, odhodlaný vyžiadať si svoju manželku naspäť. Došiel až k rieke Styx, ktorú smel smrteľník prekročiť iba raz a spoza ktorej už nebolo návratu. Ale keďže bol Orfeus najlepším hudobníkom a spevákom všetkých čias, jeho spev dojal celú podzemnú ríšu. Jeho spev upokojil aj Kerbera – trojhľavého psa strážiaceho vchod do podsvetia – a obmäkčil prievozníka Chárona. Tantalos odsúdený na večný hlad zabudol na svoje utrpenie, Syzifos na svoj balvan, ktorý musí večne tlačiť do kopca a rozplakal dokonca aj Erínye – nemilosrdné bohyne pomsty. Nakoniec zaplakala aj Persefona a to definitívne zlomilo vládcu podsvetia. Hádes teda dovolil odviesť Euridyku naspäť do sveta živých. Jedinou podmienkou bolo, že Orfeus sa celou cestou nesmie obzrieť a skontrolovať, či ho tieň jeho manželky nasleduje. A tak Orfeus kráčal a kráčal, ale čím bola cesta dlhšia, tým viac v ňom hľadala pochybnosť, či je Eurydika za ním a či

náhodou nezablúdila. Ako asi tušíte, napokon sa obzrel – a navždy ju stratil. Sedem dní a nocí sedel bez jedla a pitia pri rieke Styx a plakal, ale do podsvetia sa už nedostal. Je to tragicko-depresívny mýtus, ktorý na otázku či na konci zvíťazí láska alebo smrť odpovedá jednoznačne. Posledné slovo má smrť.

Je zaujímavé, ako si tento starý príbeh osvojila mladá kresťanská cirkev. Na rozdiel od mnohých súčasných kresťanov, ktorí sa dištancujú od dnešného sveta a jeho kultúry, sa prvotní kresťania nebáli inšpirovať aj pohanskými bájami. V katakombách sv. Marcelína a Petra v Ríme nájdeme fresku, na ktorej je Kristus zobrazený ako Orfeus. Eurydika ako Kristova (Orfeova) milovaná manželka predstavuje ľudstvo, ktoré podobne ako ona muselo zostúpiť do podsvetia. Kristus sa s tým ale nedokáže zmieriť. Hnaný láskou zostupuje z Božieho sveta, prechádza smrťou a vstupuje do podsvetia. A keďže sa neobzerá späť, svojím evanjeliom vyvádza ľudstvo späť do života. Evanjelium tak postavilo na hlavu odpoveď na otázku, čo je silnejšie, či smrť alebo láska: Boh – teda láska – má posledné slovo. Kristus porazil smrť svojou vlastnou smrťou. V jadre kresťanského posolstva teda nestojí cirkev, a už vôbec nie nejaké mocenské štruktúry, ale hudba lásky, ktorú hrá Kristus pre svoju Eurydiku, teda pre celé ľudstvo. Orfeus ide za svojou stratenou a mŕtvou milovanou ženou až do krajnosti, až po smrť. V tomto príbehu, ktorý teológia nazýva „dejinami spásy“, zohráva cirkev dôležitú, ale zároveň aj zreteľne relatívnu úlohu. Nie je nič viac a nič menej ako „nástroj“. Hudobníkom je Kristus a on vytvára melódiu, ktorá ťahá celé ľudstvo z ríše smrti do priestoru lásky, tam kde vládne Boh.

A prečo spomínam práve tento príbeh? Veľká noc je pre nás kresťanov znamením víťazstva lásky a života nad nenávisťou a smrťou. Aj keď sa nás mnohí snažia pre-

svedčiť, že tento svet patrí sile a bezohľadnosti, že si treba urvať kolko sa dá, a že slabí a tí na okraji musia ustúpiť silným, Kristus hrajúci svoju pieseň lásky nás učí, že dobro napokon svoj boj vyhrá. Vidiac svet okolo a v kontexte súčasnej situácie, keď vidíme kúsok od našich hraníc utrpenie nevinných ľudí, nie je ľahké uveriť tomuto posolstvu. Nech je nám povzbudením, že spravidla pravá veta, ktorou sa Boh v Biblii niekomu prihovára, znie: Neboj sa! Strach totiž skresľuje naše videnie sveta. Mnohí politici, náboženskí profesionáli a iní mocní tohto sveta boli a často aj sú obchodníkmi so strachom.

Domnievajú sa, že keď ľudí najprv poriadne vystrašia, tak potom lepšie predajú svoj tovar. Nenakupujme u predavačov lacných istôt. Kresťan je pozvaný odložiť náboženstvo strachu. Sme pozvaní hľadať vzkrieseného Krista v premenách dejín a spoločnosti. Hľadáme ho „podľa hlasu“ ako Mária Magdaléna, hľadáme ho v cudzincoch na ceste ako emauzskí učeníci, hľadáme ho v ranách sveta ako apoštol Tomáš, hľadáme ho všade tam, kde prechádza zatvorenými dvermi strachu, hľadáme ho tam, kde pri naša dar odpustenia a nového začiatku.

Miroslav Karaba

Juraj Bachňák sa rozlúčil s aktívnou futbalovou činnosťou

Po jesennej časti sa s aktívnou futbalovou činnosťou rozlúčil JURAJ BACHŇÁK, ktorý posledné sezóny obliekal dres Maduníc, no prešiel si viacerými klubmi, od Spartaka Trnava, cez Jaslovské Bohunice, Veľké Kostoľany až po rodný Leopoldov. Mal možnosť vyskúšať si vyššie súťaže a popri hraní okúsil aj trénerský chlebiček pri mužoch aj mládeži.

Juraj Bachňák pochádza zo športovej rodiny. Jeho otec hrával futbal, starší brat sa mu najskôr venoval tiež, no postupne prešiel k džudu a najstarší z bratov išiel cestou hádzanej.

„Moje futbalové začiatky boli v rodnom Leopoldove. V tom čase sme okrem školy a ihriska nepoznali nič iné. Všetci sme sa stretávali na štadióne. Samozrejme, že som skúšal aj iné športy, ako beh či hádzanú, ale bolo to len v rámci školy,“ zaspomínal na svoje začiatky Juraj Bachňák.

Z Leopoldova odišiel ako osemročný do Spartaka Trnava, kde prešiel všetkými mládežníckymi kategóriami. „Na mojej futbalovej ceste ma ovplyvnili tréneri ako Martin Blažo, Ladislav Lihan, Pavol Krchnák, Marián Kopčan, Libor Fašiang, Miroslav Chlpek a Juraj Jarábek,“ pokračoval 39-ročný futbalista.

V úlohe hrajúceho trénera

Za Spartak Trnava mal možnosť okúsiť najvyššiu slovenskú futbalovú súťaž, ale spomedzi

vyšších súťaží zaznamenal najviac štartov v tretej lige. Počas svojej aktívnej futbalovej činnosti si okrem Spartaka Trnava prešiel klubmi ako Veľký Lapáš, Jaslovské Bohunice, Veľké Kostolany či Leopoldov.

„Rád spomínam na všetky kluby, za ktoré som hrával, ale najradšej na Jaslovské Bohunice, kde som odohral šesť sezón. Bola tam výborná parita, ako na ihrisku, tak aj mimo neho. Mali sme dobré podmienky na trénovanie, cítil som sa tam ako doma. Z Jaslovských Bohuníc mám veľa krásnych spomienok,“ pokračoval obranca.

Práve vo Veľkých Kostolanoch a neskôr v Maduniciach ho trénersky viedol Ľubomír Chudý, ktorý je zároveň aj jeho svokrom. Aké to je, keď ich na ihrisku okrem futbalu spájaj aj rodinný vzťah? *„Bolo to ako s každým iným trénerom, síce ma nikdy nechválil, ale kritiku som bral vždy športovo a radšej som sa sústredil sám na seba,“* vysvetlil Bachňák.

Pred sezónou 2014/2015 sa vrátil z piatoligových Veľkých Kostolian do domáceho Leopoldova aj s ďalšími skúsenými hráčmi. Mužstvo neskôr viedol aj ako hrajúci tréner.

„V Leopoldove sa zišla dobrá partia hráčov. Chceli sme v klube pozdvihnúť futbal, čo sa nám v konečnom dôsledku aj podarilo, a boli sme jedným z adeptov na postup. Zrejme sme vtedy urobili chybu, že sme nevyužili možnosť postupu, ktorá nám bola poskytnutá. S odstupom času musím povedať, že sme pre to mohli urobiť viac, ale už je to za nami. Čo sa týka trénovania, bola to moja prvá skúsenosť pri mužoch, ale netvrdím, že posledná. Ako hrajúci tréner by som už ponuku neprijal, pretože nie som s touto pozíciou stotožnený,“ pokračoval skúsený futbalista.

Okrem trénovania mužov si vyskúšal aj prácu s deťmi vo Veľkých Kostolanoch. *„Pracovalo sa mi s nimi veľmi dobre. Pre mňa ako trénera je radosť vidieť, keď deti napredujú a tešia sa z každého tréningu, zápasu či streleného gólu.“*

V tomto smere sa plánoval aj naďalej rozvíjať, no situácia všetko zmenila. *„Pandémia so sebou priniesla ťažkú dobu a zariadila to inak, ale, ako sa hovorí, nikdy nie je neskoro a čas ukáže, čo bude.“*

Juraj Bachňák hrával dlhé roky v defenzíve, kde sa aj najlepšie cítil. *„Myslím si, že som typický defenzívny hráč. Už v mládežníckom veku som hral obrancu na jednej alebo druhej strane a pri tomto poste som zostal dodnes,“* pokračoval Bachňák, ktorého prezývajú Balu.

Dôvodov bolo viacero

Posledné sezóny strávil v Maduniciach, kde bol súčasťou mladého tímu, ktorému odovzdával svoje skúsenosti. Nováčik šiestej ligy sa po jesennej časti umiestnil na štvrtom mieste.

„Madunice sú mladé a perspektívne mužstvo. Vedenie klubu robí pre futbal v obci maximum. Súťaž majú dobre rozbehnutú, v mužstve je najlepší strelec jesene, odchovanec Matej Slovák s 32 gólmi. Ak sa im vydará zimná príprava a vhodne sa doplní káder, verím, že budú ešte napredovať a na jar zabojujú o prvú trojku.“

Juraj Bachňák sa rozhodol ukončiť aktívnu futbalovú činnosť z viacerých dôvodov a ako sám uviedol, nebolo to dňa na deň.

„Cítil som na sebe, že už futbalu nedávam tolko, koľko by som mal. Ovplyvnila to aj pandémia, ale aj pracovné a rodinné povinnosti. Klamal by som, ak by som povedal, že mi futbal nebude chýbať. Budem sa však udržiavať, aby som si sem-tam mohol kopnúť do lopty aspoň za starých pánov,“ pokračoval Bachňák, ktorý si už teraz občas zahral so Sivými Jastrabmi v Leopoldove.

Na skúseného hráča prišlo obdobie, počas ktorého si chce od futbalu oddýchnuť, a čas ukáže, či sa ešte vydá cestou trénovania. *„V prvom rade sa chcem venovať mojej manželke a deťom. Dcéra Karin hrá hádzanú v Piešťanoch, syn Jurko skúša futbal v prípravke Veľkých Kostolian,“* uzavrel Juraj Bachňák.

Mária Radošovská

JARNÉ UPRATOVANIE SA ZAČALO UŽ NA JESEŇ

Na jar sa začalo v meste s veľkým upratovaním a obnovovaním. Zameralo sa najmä na čistenie všetkých miestnych komunikácií v meste a rozplánované bolo na 9 dní, počas ktorých zemetacie vozidlo dôsledne zbavilo krajnice ciest drobného štrku po zimnom posype či rôznych nečistôt. V rámci úprav v zákrute na ceste vedúcej z mesta k Prechodnému vznikol vyhábací ostrovček pre autá zrezaním svahu poľa, ktoré bolo umelo navýšené ešte v 19. storočí pri búraní vysunutých pevností – tzv. ravelínov. Jednoduché opatrenie by malo zlepšiť bezpečnosť jazdy po úzkej ceste, ktorá, mimochodom, bola hlavnou cestou, vedúcou do Hlohovca, až do 20. storočia.

Práce pri čistení miestnych komunikácií boli prerušené vrtochmi počasia, ale vyzametané ulice napokon umožnili prísť k ďalšej etape, ktorú predstavovalo obnovovanie vodorovného dopravného a informačného značenia na miestnych komunikáciách, parkoviskách a plochách, ktoré využíva mesto pre svojich obyvateľov. Čistenie viacerých dní realizovali aj pracovníci vodárň a kanalizácií – na jednotlivých uliciach kontrolovali stav kanalizačných šácht a zberačov a čistili vsaky. Na nové vegetačné obdobie sa už na jeseň pripravovala aj mestská zeleň, a nielen v intraviláne mesta. Nová výsadba alebo správnym orezom vymladené stromy nielenže prinavrátia vitalitu mestskej zeleni, ale azda aj potešia oko obyvateľov.

(jh)

KNIŽKA O PEVNOSTI OPÄŤ V PREDAJI

Publikácia Príbeh Leopoldova je obľúbenou knižkou o dejinách pevnosti, dnešnej väznice. Prvý raz bola vydaná v roku 2016 pri príležitosti výročia pretvorenia pôvodne protitureckej pevnosti na väznicu a druhé vydanie vyšlo už o dva roky neskôr. Časť nákladu bola uložená do archívu a pri stahovaní mestského úradu sa zistilo, že niekoľko desiatok knížiek je ešte k dispozícii a záujemcovia si ju môžu kúpiť po dlhšej pauze ešte aj teraz na mestskom úrade. Medzitým autori objavili ďalšie pramene a pripravujú tretie, doplnené a rozšírené vydanie.

Plnofarebná knižka Príbeh Leopoldova čitateľom umožňuje prostredníctvom desiatok fotografií, plánov a podobizní detailne nazrieť za múry pevnosti a dokonca aj do tajomných kazemát, ktoré neboli predtým obrazovo dokumentované, a v koncíznej podobe spoznať pohnuté dejiny tohto výnimočného objektu so svojimi vlastnými dejinami. Publikácia je rozdelená do troch hlavných kapitol, ktoré sa sústreďujú na vojenské dejiny pevnosti (od 60. rokov 17. storočia do polovice 19. storočia), na obdobie prerodu pevnosti na väznicu (1855) a jej mladšie dejiny (do roku 1989) a napokon na súčasnosť.

(ra)

POCHOVALI BASU A DALI NÁDEJ

„Už sa Fašiang kráti, už sa nenavrátia, už dievčence plačú, že sa nevyskáču,“ aj takto

spievali členovia folklórnej skupiny Mestečko na tradičnej fašiangovej slávnosti v netradičnej scénickej realizácii. Fašiangy sú predjarným obdobím svadieb, veselosti, hojného jedenia a pitia, lebo ako sa hovorilo, kto sa nenaje cez fašiangy, bude hladovať po celý rok. Vyvrcholením tohto obdobia od Troch kráľov do Popolcovej stredy bol posledný fašang, jeden z mála karnevalizovaných prejavov sviatkov predjaria. Leopoldovčania si rozlúčku s obdobím hojnosti a veselosti pripomenuli na námestí 26. februára aj s motívom chodenia Pod šable. Smútočný sprievod, nesúci basu, reprezentujúcu zábavu, tanec a piesne, niesli folkloristi v sprievode obyvateľov mesta, mnohých aj v maskách, až do Spolkovej záhrady, kde milú basu prehliadol aj lekár a skonštatoval, že už jej niet pomoci. Celá pospolitosť mala za čím smútiť, veď preto ju prišli oplakať srdcervúcim nárekom plačky, no milú basu oslávili a na onen čas odprevadili presne tak, ako to mala za života rada – spevom a tancom, do ktorého folklórnci zapojili aj tých, čo sa k sprievodu pridali. No a nemohli chýbať ani typické fašiangové šišky, hoci nie teplé a voňavé, na aké sme bývali zvyknutí, ale hygienicky zabalené, o čo sa postarala aktuálna pandemická situácia.

(jh)

PARK SA VEĽKONOČNE ROZVESELIL

Marec – poberaj sa, starec. Jeden zo známych ľudových frazeologizmov sa naplnil vo včasnú jar aj stromu v pôvodnej aleji v južnej časti námestia. Možno symbolicky s predzvestou nového života. Prebúdžajúcu sa jar a blížiacu sa Veľkú noc pozdravili aj Leopoldovčania v centre mesta. Veľkonočnú atmosféru do parku totiž okrem rozkvitnutých kvetov a krov priniesla aj nová výzdoba, ktorá vznikla spoločnými silami aj vďaka pomoci detí a učiteliek z materskej a základnej školy, kraslíc od Leopoldovčanov a šikovných rúk nadanej pracovníčky mestskej zelene Kataríny Súkupovej, ktorá namalovala našich dvoch zajačikov. Veľkonočná výzdoba, ktorú mohli aj obyvatelia v parku inštalovať s pracovníkmi mesta 5. apríla, zároveň spríjemňovala pobyt detí v parku na jarnom slniečku.

(mk)

NA ROZLÚČKU S VILIAMOM SRDOŠOM

Leopoldovská verejnosť a rodina sa na cinťoríne rozlúčili s dlhoročným učiteľom a regionálnym bádateľom v oblasti histórie Viliamom Srdošom. Narodil sa 19. septembra 1927 v Leopoldove (Mestečko). V roku

1934 začal chodiť do Štátnej meštianskej školy v Hlohovci, expozitúru v Mestečku. Po jej skončení v roku 1938 nastúpil do Učiteľského ústavu v Trnave, potom prešiel do Učiteľskej akadémie v Bratislave. Ako Leopoldovčan učil na rôznych miestach. Po skončení akadémie začal učiť v malej obci Mužla pri Štúrove. Dlhšie obdobie (v rokoch 1952 až do roku 1961) pôsobil ako riaditeľ Základnej školy v Bučanoch. Potom od roku 1961 až 1987 bol zástupcom riadi-

tela Základnej školy v Trakoviciach. Ako čerstvý šesťdesiatnik odišiel do dôchodku. No zostal aktívny aj naďalej ako učiteľ. Od nového školského roka v septembri 1987 ešte dva roky (do júna 1989) bol zástupcom riaditeľa I. Základnej školy v Hlohovci. Potom sa začal viac venovať svojmu koníčku, a to regionálnej a lokálnej histórii. Venoval sa histórii Leopoldova a zaujímali ho osudy zbúraného kostolíka v leopoldovskej väznici. Ako spomína jeho dcéra, keď mal 78 rokov, naučili ho pracovať s počítačom, do ktorého si vkladal fotografie a rôzne informácie o histórii Leopoldova. Pracoval s ním až do roku 2018, keď mal 91 rokov. Viliam Srdoš zomrel 12. marca 2022 v Leopoldove.
(maju)

RYBÁRI NEZAHÁĽAJÚ ANI V LEOPOLDOVE

Aj keď posledné dva roky poznačila život všetkých spoločenských organizácií pandemická situácia, rybári mali sčasti výhodu. Môžu pestovať svoj koníček najmä vonku, pri vode. Ako nás informoval predseda Slovenského rybárskeho zväzu – Mestskej organizácie Hlohovec Pavol Šimunič, v roku 2021 bola celá investícia sústredená na dobudovanie zničenej a provizórnej cesty

okolo Štrkovky v hodnote 25 tisíc eur. Bola zaplatená v celej sume SRZ MsO Hlohovec. „Cesta by mala slúžiť nielen rybárom ale aj všetkým návštevníkom tohto rybárskeho revíru a jazera. Projekt vznikol po vzájomnej dohode medzi Mestom Leopoldov, firmou Fudfarm a našou organizáciou. Cestu plánujeme udržiavať a opravovať každé dva roky. Je to vybudovanie už našej druhej cesty k rybárskemu revíru, prvú sme dokončili minulý rok v Hlohovci,“ informuje P. Šimunič a rovnako pripomenul plán a realizáciu zarybnenia revíru v Leopoldove. Štrkovka sa zarybňuje každoročne na jeseň kaprom rybníčnym K2 a K3 plus výber. Ďalej podľa dostupnosti štukou a zubáčom. „Leopoldovská Štrkovka je veľmi obľúbený rybársky revír. Na jar sme začali sezónu každoročnou brigádou, teda čistením brehov a zbieraním odpadkov. Máj je každoročne venovaný detským rybárskym pretekami pre všetky základné školy v našom okrese. Koncom mája pokračujeme pretekmi pre dôchodcov, ženy a hendikepovaných. Posledné preteky sú venované funkcionárom, rybárskej stráži a sponzorom SRZ MsO Hlohovec,“ pripomenul.

(maju)

POLÍCIA ZISŤUJE

TOTOŽNOSŤ MŔTVEHO MUŽA

Policajti vyšetrujú okolnosti nočnej nehody z konca apríla, ktorá si vyžiadala život neznámeho muža. Polícia žiada o pomoc pri jeho stotožnení. V stredu 27. apríla po polnoci mal na ceste I. triedy pri obci Žlkovce sedieť v strede jazdného pruhu neosvetlený muž. V tom čase išiel od Leopoldova cez Červeník smerom na Trnavu 55-ročný vodič na aute Škoda Fabia. Na osobu v tmavom oblečení vodič už nestihol zareagovať a spredu do neho narazil. Pri zrážke utrpel chodec zranenia, ktorým na mieste podľahol. Policajti podrobili vodiča dychovej skúške s negatívnym výsledkom. To, či mohol byť chodec pod vplyvom alkoholu, budú zisťovať z jeho krvi.

Obetou nehody bol muž približne vo veku 30 až 40 rokov, na sebe mal oblečené čierne tričko, modré rifle a čierne topánky. Pri sebe mal dioptrické okuliare s tenkým, červeno-čiernym rámom. Muž mal strednú postavu a vlasy v zadnej časti hlavy zostrihané do minimálnej dĺžky s tvoriacou sa plešinou. Na tvári mal jemné strnisko. Pri obhliadke neboli nájdené žiadne osobné veci ani doklady, ktoré by ho mohli pomôcť identifikovať. „Ak ste muža podľa popisu spoznali alebo viete o niekom, kto sa v noci nevrátil domov, zavolajte na policajné číslo 158, príp. nám napíšte správu na FB Polícia SR – Trnavský kraj,“ pripomína Zlatica Antalová z oddelenia komunikácie a prevencie KR PZ Trnava.

(ra)

SMUTNÁ LEOPOLDOVSKÁ VEĽKÁ NOC

Smutnú Veľkú noc zažívali aj trnavskí krajští hasiči, keď boli spolu s policíou boli prizvaní na (momentálne) veľmi frekventovanú trať medzi Leopoldovom a Hlohovcom. Pri leopoldovskom cintoríne neďaleko železničnej zastávky sa stala tragická udalosť. Krátko po 8. hodine ráno na Veľkonočnú nedeľu bola na spomínané miesto vyslaná hasičská jednotka z Hlohovca, ktorá je dlhodobo kvôli alokovaná v Leopoldove, k smutnému zásahu – zrážke osoby s vlakovou súpravou. Osoba po náraze s vlakom utrpela ťažké poranenia, ktorým na mieste udalosti podľahla. V čase zrážky sa vo vlaku nachádzalo 87 cestujúcich, medzi nimi aj imobilná osoba na invalidnom vozíku. Na miesto udalosti bol vyžiadaný hasičský evakuačný autobus a sanitný automobil hasičskej záchrannej služby. Cestujúci boli postupne evakuovaní z vlaku a v prípade potreby im bola poskytnutá predlekárska prvá pomoc. Väčšia časť odišla evakuačným autobusom. Zasahujúci príslušníci po príchode pohrebnej služby pomohli naložiť ľudské pozostatky do vozidla služby.

(maju)

Dýchame zasa slobodnejšie

Po dlhých mesiacoch sa máme možnosť nadýchnuť sa – slovenskí hygienici uvoľnili pravidlá platné v súvislosti s prevenciou pred ochorením COVID-19, ktoré obyvateľov planéty trápi od konca roka 2019. Od 21. 4. 2022, sa zmenili pravidlá v súvislosti s nosením rúšok a respirátorov a karanténymi opatreniami. Respirátory sú povinné už len pre návštevníkov zariadení sociálnej starostlivosti a personál pri kontakte s klientom a pacientom a pre návštevníkov zdravotníckych zariadení a personál pri kontakte s klientom a pacientom. Nosenie respirátorov má však stále význam najmä pre rizikové skupiny osôb, pre starších, chronicky chorých a nezaočkovaných ľudí.

Domáca izolácia po pozitívnom teste platí aj naďalej po pozitívnom teste (PCR, LAMP, Ag, PoC, domáci samotest). Pozitívni by mali kontaktovať úzke kontakty, s ktorými bola osoba 2 dni pred príznakmi alebo pred odberom. Izolácia trvá 5 dní (ak pacient posledných 24 hodín nemal príznaky) a ak pretrvávajú príznaky, o ukončení izolácie rozhoduje lekár. 5 dní po ukončení izolácie je povinnosť nosiť respirátor FFP2 (deťom v školách postačuje aj chirurgické rúško). Ruší sa povinnosť nastúpiť do karantény pri úzkom kontakte s pozitívnou osobou. O povinnosti nastúpiť do karantény pre osobu po úzkom kontakte môže rozhodnúť lekár (napr. ak ide o dlhodobý úzky kontakt s pozitívnou osobou alebo by úzky kontakt mohol ohroziť imunodeficientnú osobu na pracovisku). Po ukončení karantény nebude na verejnosti povinný respirátor. Či pôjde zasa len o prechodné opatrenie, ukáže až čas.

(ra)

Šachová partia pre zábavu i poučenie

Biely: **Michal Barča**

Čierny: **Marijan Hajdinjak**

Turnaj: 10. Portorož Open (29. 7. 2016), 8. kolo

Miesto: Portorož - Slovinsko

Otvorenie: Anglická hra (A17)

1.c4 Jf6 2.Jc3 e6 3.Jf3 [3.e4 d5 4.e5 d4 5.e:f6 d:c3 6.b:c3 D:f6 7.d4 e5 8.Jf3 e:d4 9.Sg5 De6+ 10.Se2 Se7 (10. - f6 11.J:d4 D:f7 12.Sf4 Sc5 13.Jb3 Ja6 14.J:c5 J:c5 15.Se3 Je4 Salov vs. Jusupov, Madrid 1995) 11.c:d4 S:g5 12.J:g5 De7 13.Dd2 0-0 14.0-0 Jd7 15.Vfe1 Jf6 Christiansen vs. Lein, Philadelphia 1990] **3. - d5** (3. - c5 4.g3 b6 5.e4 Sb7 6.d3 Se7 7.Sg2 0-0 8.0-0 d6 9.h3 a6 10.b3 Sc6 11.Sb2 b5 12.e5 d:e5 13.J:e5 S:g2 14.K:g2 Db6 15.Df3 Jbd7 Portisch vs. Judasin, Manila 1990; 3. - b6 4.e4 Sb7 5.Sd3 c5 6.e5 Jg4 7.0-0 Jc6 8.Se4 f5 9.e:f6 J:f6 10.S:c6 S:c6

11.d4 S:f3 12.D:f3 c:d4 13.Jb5 Vc8 14.b3 a6 15.Jd4 Sc5 Georgiev vs. Anand, Manila 1990; 3. - Sb4 4.Db3 c5 5.a3 Sa5 6.g3 0-0 7.Sg2 Jc6 8.0-0 d6 9.d3 De7 10.Sd2 Vd8 11.Da4 Sd7 12.Vab1 Se8 13.Vfc1 14.Dd1 Vac8 15.De1 b6 Džindžichašvili vs. Salov, Manila 1990, 4.D-c2 0-0 5.a3 S:c3 6.D:c3 b6 7.b4 a5 8.Sb2 a:b4 9.a:b4 V:a1+ 10.S:a1 c5 11.g3 d6 12.Sg2 e5 13.b5 Ve8 14.0-0 Jbd7 15.d3 Sb7 Van Wely vs. Anand, Monako 2005) **4.c:d5 J:d5 5.d4 Sb4 6.Sd2** (6.Db3 Se7 7.e4 J:c3 8.D:c3 0-0 9.Se3 Jc6 10.a3 f5 11.e:f5 e:f5 12.Sc4+ Kh8 13.Sf4 Sf6 14.0-0-0 Je7 15.Se5 Jd5 16.Db3 Jb6 17.Vhe1 Sd7 18.Jd3 Sa4 19.b3 Sc6 20.d5 +/=-) **6. - S:c3?! 7.b:c3 0-0 8.e4 Jf6? 9.Sg5! h6 10.Sh4 g5** (10. - c5 11.e5 g5 12.J:g5 h:g5 13.S:g5 Da5 14.Vc1 Je8 15.Dg4 f5 16.e:f6 c:d4 17.S:d3 Jg7 18.0-0 Dc7 19.f:g7 D:g7 20.D-h4 Dh8 21.Sh6 Vf6 22.c:d4 Sd7 23.Sh7+ Kf7 24.Sg5 Ja6 25.Vc3 Sc6 26.Vb1 Vb8 27.V:c6 b:c6 28.V:b8 J:b8 29.Sg6+ Kg8 30.D:h8+ K:h8 31.S:f6+ +-, 10. - e5 11.J:e5 g5 12.Sg3 J:e4 13.Df3 J:g3 14.h:g3 Dd6 15.Sd3 c5 16.Jc4 De6+ 17.Kf1 c:d4 18.c:d4 Vd8 19.Je5 V:d4 20.V:h6 V:d3 21.Dh5 D:e5 22.Ve1 +-) **11.J:g5!?** (Pozri diagram!) **h:g5 12.S:g5 e5** (12. - c5 13.Df3 Jbd7 14.e5 Da5 15.S:f6 Jf6 16.Dg3+ Jg4 17.D:g4+ Kh8 18.Dh4+ Kg8 19.Dg5+ Kh8 20.Sd3 f5 21.e:f6 Vf7 22.0-0 Dd8 23.Dh5+ Kg8 24.Sg6 D:f6 25.S:f7+ +-) **13.Df3 Jbd7 14.d:e5 J:e5 15.D:f6 Jd3+?! (15. - D:f6 16.S:f6 Ve8 17.f3 Ve6 18.Sg5 Vd6 19.Se2 Jd3+ 20.K-f1 Se6 21.h4 Sc4 22.g4 Vc6 23.Se3 Vd8 24.Vh3 b6 25.Vg3 Jb2 26.Sd4 S:e2+ 27.K:e2 Ja4 28.f4 Vcd6 29.e5 Vd5 30.e6 +/-) 16.S:d3 D:d3 17.Sh6 D:e4+ 18.Kf1 Dg6 19.D:g6+ f:g6 20.S:f8 K:f8 21.f4 Sf5 22.Vd1 Ve8 23.h3 Ve4 24.g4 V:f4+ 25.Ke2 Sc2 26.Vdf1 g5?! (26. - V:f1 27.V:f1+ Ke7 28.h4 Sa4 29.Ke3 Se8 30.Ve1 Kf6 31.Kf4 Sa4 32.h5 g:h5 33.g:h5 b6 34.h6 Sc2 35.Vg1 Sg6 36.c4 a6 37.V:g6+ +-) 27.V:f4+ g:f4 28.Kf3 Sa4 29.K:f4 Sc6 30.Ve1 Kf7 31.Kg5 Kg7 32.Ve7+ Kf8 33.V:c7 Ke8 34.h4?! (34.V:c6! b:c6 35.Kf6 +-) 34. - a5 35.K-f6 a4 36.a3 Sf3 37.g5 Kd8 38.Vf7 Sh5 39.g6 S:g6 40.K:g6 1:0**

Portorož (súčasť obce Piran), v preklade znamená *Prístav ruže*, je prímorské a súčasne aj kúpeľné mesto nachádzajúce sa na hranici Slovinska s Talianskom a Chorvátskom. Počtom obyvateľstva je porovnateľný s Leopoldovom alebo aj menšie. Do šachovej histórie sa mesto zapísalo organizovaním medzinárodných turnajov. Anglické slovo *open* (otvorený) znamená, že do turnaja sa môže prihlásiť každý záujemca o kráľovskú hru po zaplatení vstupného poplatku, keď sa hrá tzv. švajčiarskym systémom (obyčajne na 9. kôl) a šachový program vyberá dvojice pre jednotlivé kolá. Turista v Portoroži nájde viacero moderných hotelov, kasín, herní, nočných barov a možno aj erotický salón. V roku 2016 tam odcestoval na letnú dovolenku (23. 7. - 30. 7.), ale aj otvorený šachový turnaj s priemerným ratingom 1910 bodov Michal Barča (* 1987), ktorý sa neskôr z Hlohovca presťahoval na predmestie Leopoldova. Je absolventom šachovej školy Ferdinanda Bišču (* 1939 - 2006) v Meste ruží. Naši dvaja protagonisti medzi sebou rozohrali jeden z variantov anglickej hry (A17). Súperom Michala v 8. kole bol slovinský šachista M. Hajdinjak (* 1958), ktorý v 5. ťahu mohol prejsť do oneskorenej Traschovej obrany dámskeho gambitu (D41): 5. - c5 6.e4 J:c3 7.b:c3 c:d4 8.c:d4 Jc6 9.Se2 f5 10.e:f5 Da5+ 11.Sd2 D:f5 12.Vb1 Sd6 13.0-0 0-0 14.Vb5 Df6 15.Sd3 len s malou výhodou bieleho. Prvý podozrivý ťah vykonal v 6. ťahu (6. - S:c3?), lebo po správnom: 6. - 0-0 7.e4 J:c3 8.b:c3 Se7 9.Sc4 c5 10.0-0 a6 11.a4 Jc6 12.Se3 b6 13.Vb1 Ja5 14.Se2 Sb7 15.Dc2 by bola pozícia vyrovnaná. Za rozhodujúcu chybu môžeme označiť 8. - Jf6, keď po inom odskoku jazdca: 8. - Je7 9.Sc4 b6 10.De2 a5 11.0-0 Sa6 12.S:a6 J:a6 13.Vab1 Jg6 14.Vfd1 De7 15.Sg5 f6 16.Se3 e5 17.Dc4+ Kh8 18.d:e5 J:e5 19.J:e5 f:e5 20.Vd2 Sf7 21.Vd5 De6 22.f3 Vfe8 23.Da4 Vad8 24.Vbd1 Vc8 25.V5d2 by mal biely len malú výhodu. Väzba čierneho jazdca po 9.Sg5 bola pre M. Hajdinjaka veľmi nepríjemná. Zrejme po 10. - g5 nečakal korektnú obeť bieleho jazdca za dvoch pešiakov s jeho mocným útokom. V pozícii zobrazenej na diagrame aj iné pokračovanie čierneho: 11.

- J:e4 12.Jf3 f6 13.Dc2 Dd5 14.Sd3 Jg5 15.S:g5 h:g5 16.Vb1 Kg7 17.Se4 Dd6 18.S:b7 S:b7 19.V:b7 Jd7 20.0-0 Vf8 21.Vb3 g4 22.Jh4 f5 23.Dd2 De7 24.g3 V:b3 25.a:b3 Vb8 26.d5 Df6 27.d:e6 by prinieslo výhodu Michalovi.

V 3. ťahu mohol Slovinec začať hrať hru štyroch jazdcov v anglickej hre (miesto 3. - d5): 3. - c5 4.e4 Jc6 5.d4 c:d4 6.J:d4 Sb4 7.J:c6 b:c6 8.Sd3 d5 9.c:d5 e:d5 10.Da4 S:c3+ 11.b:c3 0-0 12.Sg5 h6 13.Sh4 d:e4 14.S:e4 g5 15.S:c6 g:h4 16.S:a8 Ve8+ 17.Kf1 Dd3+ 18.Kg1 D:c3 19.Vf1 Sd7 20.Df4 Sb5 21.Dc1 D:c1 22.V:c1 V:a8 s výhodou čierneho v koncovke.

Skupina siedmich šachistov - rekreantov z Hlohovca (V. Škreňo, P. Malár, R. Gajarský, M. Barča, B. Tupý, P. Janas, L. Gažovič) sa šťastne vrátila po týždni zo Slovinska domov s množstvom príjemných a nezabudnuteľných zážitkov. Najúspešnejší z nich bol Vladimír Škreňo, ktorý v záverečnej tabuľke skončil na 13. priečke zo 127 účastníkov (mužov a žien). Portorož vošiel do sveta šachu ako prístav, kde na medzinárodnom turnaji r. 1958 zvíťazil Michail Tal, keď o dva roky neskôr sa stal 8. majstrom sveta, a legendárny Američan Robert Fischer veľmajstrom ako 15-ročný, čo v tej dobe bolo nezvyčajné, a o 14 rokov tiež zasadol na šachový trón.

(GK)

Šachové okienko

Šachoví skladatelia žijú vo väčšom ústraní ako hudobní skladatelia. Pozná ich len úzky okruh šachistov. Píše sa o nich len v odborných časopisoch alebo šachových rubrikách novín a časopisov, ktoré ich majú. Teraz čitateľom našej stálej šachovej rubriky predstavíme významného slovenského skladateľa, ktorý býva v Trnave - Modranke, kde sa aj narodil. Volá sa **Ján Kozinka** (* 8. 2. 1937). Začiatkom februára oslávil svoje 85. narodeniny a je ešte šachovo aktívny. Zaoberal sa všetkými odvetvami šachu: praktickým, korešpondenčným i kompozičným, v ktorom dosiahol najväčšie úspechy vrátane riešiteľských súťaží. Šachové skladby sú umele vytvorené úlohy šachovými skladateľmi a sú určené pre riešiteľov. Dostávajú sa k nim od skladateľov väčšinou prostredníctvom „printovej“ tlače. Z Kozinkovej rôznorodej tvorby sme vybrali „štvorňačku“, ktorá je charakteris-

Skladba č. 62
Ján Kozinka
Die Schwalbe 1961
2. čestné uznanie

Mat 4. ťahom (5 - 10)

tická svojou logickou konštrukciou a bola uverejnená r. 1961 v nemeckom kompozičnom časopise *Die Schwalbe*, čo v preklade znamená lastovička, kde dostala od rozhodcu aj vyznamenanie. Biely v nej začne a dá mat najneskôr 4. ťahom. Pri riešení si treba dať pozor na tematické pokusy, ktoré nevedú k cieľu: 1.Sg5? s vyvrátením 1.- Kg4! a 1.Vg5+? s vyvrátením 1.- Kh4! Skladba patrí do oblasti logických mnohoťažiek.

Vráťme sa k jeho šachovej kompozičnej tvorbe. Svoju prvú skladbu uverejnil ešte ako 17-ročný v r. 1954. Zložil okolo sto šachových skladiieb. Väčšinou sú to trojťažky, mnohoťažky a pomocné maty, kde začína čierny a pomáha bielemu dať mat. V turnajoch získal viacero vyznamenaní a cien. Na majstrovstvách ČSSR 1969 - 1971 bol druhý v exo-problémoch a siedmy v trojťažkách, v Celoslovenskej súťaži 1958 - 1963 prvý v mnohoťažkách, šiesty v trojťažkách a 5. - 6. v celkovom poradí. V Albumoch FIDE 1914 - 2015 získal 1 bod. Viacero svojich skladiieb uverejnil aj v šachovej rubrike denníka Pravda. Naposledy sa tak stalo v r. 2009. Informácie o ňom nájdeme v publikácii *Kompozičný šach na Slovensku* (Šport 1984) od B. Formánka a *Malej encyklopédie šachu* (Olympia Praha a Šport Bratislava 1989). Úspechy dosiahol tiež v riešiteľských súťažiach. Zvítazil v celoštátnej súťaži riešení šachových skladiieb r. 1978, druhý bol na majstrovstvách ČSSR r. 1974. Zorganizoval niekoľko riešiteľských súťaží, kde bol aj rozhodcom a viedol šachové rubriky, napr. aj v Trnavskom hlase (1975-78).

Patrí medzi tzv. všestranných šachistov (obojživelníkov), lebo sa nevyhýba ani praktickému (hranému) šachu. Jeho šachové majstrovstvo si ukážeme v dueli z ligovej súťaže:

Ján Kozinka - Gorazd Kollárik

(ŠK Zentiva Hlohovec - ŠK

Komplet Modranka, SVK - 3. liga, 12. 12. 2004, 5. kolo)

1.e4 d5 2.e:d5 D:d5 [2. - Jf6 3.Sb5+ Sd7 4.Se2 J:d5 5.d4 Sf5 6.Jf3 e6 7.0-0 Se7 8.a3 0-0 9.c4 Jb6 10.Jc3 Jc6 11.Se3 Sf6 s obojstrannými možnosťami; 3.d4 Sg4 (3. - J:d5 4.Jf3 Sg4 5.h3 Sh5 6.c4 Jb6 7.Jc3 e6 8.g4 Sg6 9.Je5 J8d7 10.J:g6 h:g6 11.c5 Jd5 12.J:d5 e:d5 13.D-b3 De7+ 14.Se3 0-0-0 15.0-0-0 Mrázik vs. Stefanov, kor. p., predkolo 1. e-mail olymp. 2000) 4.Se2 Se2 5.D:e2 D:d5 6.Jf3 Jc6 7.Jc3 Dh5 8.Sg5 J:d4 9.J:d4 D:g5 10.h4 Dh5 11.f3 0-0-0 12.0-0-0 e6 13.g4 Da5 14.Jb3 V:d1+ 15.V:d1 Da6 Svidler vs. Širov, Tilburg 1996; 3.c4 c6 4.d:c6 J:c6 5.Jc3 e5 6.d3 Sf5 7.Jf3 Sc5 8.Se3 De7 9.a3 Vd8 10.Dc2 0-0 11.h3 S:e3 12.f:e3 e4 13.d:e4 J:e4 14.J:e4 S:e4 15.Df2 Vfe8 Išmochamedov vs. Pčola, Menorca-Cala Galdana 1996; 3.Jf3 J:d5 4.d4 Sg4 5.h3 Sh5 6.c4 Jb6 7.Jc3 e5 8.g4 e:d4 9.J:d4 Sg6 10.Sg2 c6 11.0-0 Se7 12.f4 h6 13.f5 Sh7 14.c5 J6d7 15.g5 Svidler vs. Dreev, Elista 1997] **3.Jc3 Da5** (3. - Dd8 4.d4 Jf6 5.Jf3 Sg4 6.h3 S:f3 7.D:f3 c6 8.Se3 e6 9.0-0-0 Sb4 10.Sd2 0-0 11.g4 D:d4 12.Sd3 Jbd7 13.Sf4 Db6 14.Je2 Vfd8 15.h4 Da5 Kovačević vs. Georgiev, Belehrad 1997; 3. - Dd6 4.g3 Jf6 5.Sg2 h5 6.d4 h4 7.Sf4 Db6 8.Jge2 c6 9.D-d3 Ja6 10.a3 h:g3 11.f:g3 Sg4 12.0-0-0 e6 Smirin vs. Kuraica, Solin 1999) **4.d4 Jf6** (4. - c6 5.Jf3 Jf6 6.Sd2 Sf5 7.Je4 Db6 8.J:f6+ g:f6 9.b4 e5?! 10.Sc4 S:b4? 11.0-0 S:d2 12.D:d2 Jd7 13.d:e5 f:e5 14.J:e5 J:e5 15.Vae1 f6? 16.Dd6 Vf8 17.V:e5+ f:e5 18.D:e5+ 1:0 Jansa vs. Konopka, Plzeň 2003) **5.Sd2** [5.Jf3 Jc6 6.Sb5 Je4 7.Dd3 J:c3 8.b:c3 a6 9.S:c6+ b:c6 10.0-0 Sf5 11.De3 f6 12.c4 g5 13.a4 Db4 14.Je5 f:e5 15.D:e5 Vg8 16.D:f5 D:c4 17.D:h7 0-0-0 Rodin vs. Neuman, Pardubice 1996; 5. - c6 6.Sc4 Sf5 7.Sd2 e6 (7. - Dc7 8.Je5 e6 9.De2 Jbd7 10.0-0-0 J:e5 11.d:e5 Jd7 12.g4 Sg6 13.f4 0-0-0 14.Vhf1 Ve8 15.- Se3 Jb6 Marczell vs. Mannermaa, kor. p., SVK - Fínsko, 1996) 8.Jd5 Dd8 9.J:f6+ D:f6 10.- De2 Sg4 11.d5 S:f3 12.g:f3 c:d5 13.S:d5 Jd7 14.0-0-0 Širov vs. Salov, Madrid 1997; 5. -

Sf5 6.Sd2 Jbd7 7.Sc4 c6 8.De2 e6?! 9.d5! c:d5 10.J:d5 Dc5 11.b4 Dc8 12.J:f6+ g:f6 13.Jd4 Sg6 14.h4 h5 15.f4 Spasskij vs. Larsen, Montreal 1979] **5. - c6** (5. - Sg4 6.Se2 S:e2 7.J:e2 Db6 8.Jf3 Jbd7 9.0-0 e6 10.c4 Se7 11.b4 0-0 12.a4 c6 13.Dc2 Dc7 14.Vfe1 b6 15.a5 Vfb8 Karpov vs. Larsen, Montreal 1979) **6.Sc4 Sf5 7.Jge2?! (7.Jd5 Dd8 8.J:f6+ g:f6 9.Jf3 e6 10.c3 Jd7 11.Jh4 Jb6 12.Sb3 Sg6 13.Df3 Se7 14.g3 Dd7 15.0-0 Griščuk vs. Bauer, Francúzsko 2005) 7. - e6 8.0-0 Dc7 9.h3?! (9.Jg3 Sg6 10.Sb3 Jbd7 11.Df3 Sd6 12.Vad1 0-0-0 13.Vfe1 a6 14.Jce4 J:e4 15.J:e4 S:h2+ 16.Kh1 S:e4 17.V:e4 Jf6 18.Ve2 Sd6 19.c4 c5 20.Sc3 c:d4 =) 9. - Sd6 10.Sg5 Jbd7 11.Sd3 S:d3 12.D:d3 h6 13.S:f6?! (Vyrovnat hru mohol biely po ústupe svojho strelca: 13.Sh4! 0-0 14.Vad1 Db6 15.Vfe1 Vac8 16.b3 Sb4 17.Ja4 Da5 =) 13. - J:f6 14.Je4 J:e4 15.D:e4 0-0 16.f4 Vad8 17.Vf3 Vd7 18.Vaf1 c5 19.Kh1 b6 (19. - c:d4 20.J:d4 Dc4 21.b3 Da6 22.a4 Sc5 23.Jb5 Dc6 24.D:c6 b:c6 25.Vc3 c:b5 26.V:c5 b:a4 27.b:a4 Vb8 28.f5 e:f5 29.Vf:f5 Vb4 30.a5 f6 =, 23. - Vd2 24.f5 e:f5 25.V:f5 Dg6 26.c3 Vd7 27.De2 Sb6 28.c4 a6 29.J-c3 Sc7 30.Jd5 V:d5 31.c:d5 Dg3 32.d6! S:d6 33.Kg1 Dh2+ 34.Kf2 Dg3+ =) 20.f5 e:f5 21.D:f5 Ve7 22.d:c5?! D:c5 23.D:c5 S:c5 24.Jc1 Vfe8 25.g3?! (Bojovať o remízu sa možno ešte dalo vo variante: 25.Jb3 Sd6 26.Jd4 Vd7 27.c3 Sc5 28.V3f2 S:d4 29.Vd2 Ve4 30.Vfd1 h5 31.c:d4 Vd5 32.Kg1 h4 33.b3 Vf4 34.b4 b5 35.Kh2 f5 atd.) 25. - f6 26.a3 Kf7 27.Kg2 Ve1?! (27. - Vd8 28.Vd3 V:d3 29.c:d3 Sd4 30.b3 Ve3 31.Vf3 Ve1 32.Vf1 Vf:f1 33.K:f1 Sb2 34.Je2 S:a3 =/+, 29.J:d3? Ve2+ 30.Kf3 V:c2 31.Vd1 Se7 32.V-c1 V:c1 33.J:c1 f5 34.Jd3 Sd6 35.h4 g5 36.h:g5 h:g5 37.g4 Ke6 38.g:f5+ K:f5 39.Jf2 b5 40.Jg4 Sf4 -+) 28.Vd3 V1e3 29.Vd7+ V8e7 30.V:e7+ K:e7 31.Vf3 Ve1 32.Vf1 Vf:f1 33.K:f1 Ke6 34.Ke2 f5 35.a4 g5 36.Jd3 Sd6 37.Kf3 Kd5 38.g4?! f4 39.Jf2 Se5 40.Jd1 a5? 41.b3! (41.Jc3+ Kc4 42.Jb5 Kb4 43.b3 Se3 44.Kg2 Sd2 45.Kf3 Sc3 =/+) 41. - Kd4 42.Ke2 Sd6 43.Kf3 (43.c3+ Kd5 44.Kd3 Sc5 45.Jb2 f3 46.Jc4 Ke6 47.Jd2 f2 48.Ke2 Kd5 49.Jf1 Ke4 50.Jg3+ Kf4 51.Jh5+ Ke5 52.Jg3 Kf4 53.Jh5+ Ke5 54.Jg3 Kf4 =) 43. - Sa3 44.Ke2 Sc5 45.Kf3 Ke5 46.Ke2 (46.Jc3 Sd4 47.Jb5 Sb2 48.c3 Sc1 49.Ke2 Kd5 50.Kd3 f3 51.Jd4 f2 52.Ke2 Sd2 53.K:f2 S:c3 54.Jc2 Sd4+ 55.Kf3 Sc5 56.Ke2 Ke4 57.Kd2 Kf4 58.Ke2 Kg3 59.Je1 Sf8 60.Jd3 K:h3 =) 46. - Sd4 47.Kf3 Kd5 48.c3 Sc5 49.J-b2 Se7 50.Jc4 Sc5?! (50. - Sf6 51.J:b6+ Kc6 52.Jc4 S:c3 53.Ke4 Kc5 54.Kd3 Se1 55.Ke2 Sb4 56.Kd3 f3 57.Ke3 f2 58.K:f2 Kd4 59.Ke2 Kc3 60.Je3 K:b3 61.Kd3 K:a4 62.Kc4 Ka3 63.Kb5 Kb3 64.Jd5 Se1 65.Jb6 Kc2 66.Jc4 Kd3 67.Jd6 Ke3 68.Jf7 Kf3 69.J:h6 Kg3 70.Jf7 Kh4 71.Je5 K:h3 72.Jf3 =) 51.Jd2 Se3 52.Jc4 Sc5 53.Ke2 Kd4 54.J-d2+ Kd5 55.Kd3 Sd6 56.Jf3 Sc5 57.h4 Se7 58.h5?! (58.h:g5 h:g5 59.b4 a:b4 60.c:b4 Sf6 61.a5 b:a5 62.b:a5 Sd8 63.a6 Kc6 64.Jd4+ Kb6 65.Je6 (65.a7 Kb7 66.Jc6 Sf6 67.Ke4 Sg7 68.Jb4 K:a7 69.Jd3 Sf6 70.Kf5 Sd8 =) 65. - Sf6 66.Ke4 K:a6 67.J:f4 g:f4 68.K:f4 =) 58. - Sc5 59.c4+ Kd6 60.Ke4 Ke6 61.Kd3 Se3 62.Kc3 Sc5 63.Kc2 Se3 64.K-c3 Sc5 65.Kd3 Se3 66.Ke4 Sc5 67.Je5 Se7 68.Jf3 Sc5 (Trojnásobné opakovanie pozície = remíza!) 69.Kd3 Se3 70.Ke4 Sc5 71.Kd3 Se3 72.Ke4 Sc5 ½: ½**

Škandinávská obrana (B01) sa kedysi považovala za nie veľmi korektnú obranu, ale za posledné roky jej popularita pomaly vzrástla, lebo prebiť sa cez pešiakový val c6 - e6 je neobyčajne ťažko. Už v r. 1497 ťah 1. - d5 odporúčal španielsky šachista R. J. Lucena a neskôr ho analyzovali škandinávski šachisti. Preto vzniklo také pomenovanie. Po prvých dvoch úvodných ťahoch (1.e4 d5 2.e:d5 D:d5) a napadnutí čiernej dámy jazdcom (3.Jc3), môže kráľovná ustúpiť na tri vhodné polia (3. - Da5, 3. - Dd6, 3. - Dd8). Každý jej ústup má svoje výhody i nevýhody. Dá sa tomu vyhnúť, ak hrá čierny miesto brania bieleho pešiaka dámou (2. - D:d5) skokom svojho kráľovského jazdca (2. - Jf6).

V Leopoldove hral „škandinávku“ už ako žiak základnej školy Edo Bednárík, len nevie, či mu ju niekto ukázal, ale mohol to byť aj jeho vlastný nápad, keď chcel svojmu súperovi od začiatku zabrániť vo vybudovaní mocného centra, lebo v tom je jej hlavná myšlienka.

V otvorení našej komentovanej partie, ktorá sa hrala v hlohovskej športovej hale, dal biely svojimi tromi pokojnými ťahmi (7.Jge2, 8.0-0, 9.h3) možnosť čiernemu sa skonsolidovať a vyrovnať pozíciu. Dalo sa pokračovať aj iným spôsobom: 7.Jf3 Db6 8.0-0 e6 9.Sb3 Sd6 10.Sg5 Jbd7 11.Ve1 0-0 12.Je5 Dc7 13.De2 a6 14.h3 h6 15.Sf4 Jd5 16.Sd2 J:e5 17.d:e5 J:c3 18.S:c3 Sc5 19.Vad1 Vad8 20.a3 Db6 s vyrovnaním. Miesto 22.d:c5 bolo lepšie: 22.Jc3! Dc8 23.Jb5 Sb8 24.D:c8 V:c8 25.d5 a6 26.Jc3 b5 27.a3 b4 28.Ja4 Vb7 29.Vb3 Sd6 30.c4 Vcb8 31.Kg1 b:a3 32.V:b7 V:b7 33.b:a3 Vb3 34.Vf3 V:f3 35.g:f3 g5 s pravdepodobnou remízou. Po zúfalom 38.g4 (Nepomohlo by ani: 38.Jf2 h5 39.Jd1 g4+ 40.Kg2 Se5 41.h:g4 f:g4 42.Je3+ Kd4 43.Jd1 Ke4 44.Kf2 a6 45.Kg2 Sd4 46.b3 a5 47.c3 Se5 48.Jb2 S:c3 49.Jc4 Sd4 50.Ja3 Kd3 -+, 46.a5 b:a5 47.b3 Sf6 48.Kf2 Se5 49.Kg2 Sd4 50.c3 Se5 51.Jf2+ Ke3 52.c4 Sd4 53.Kf1 Kf3 54.Jh1 Sc5 55.Ke1 Kg2 -+) umožnil J. Kozinka (* 1937) svojmu o štrnásť rokov mladšiemu súperovi vytvoriť si voľného pešiaka, na ktorého musel potom dávať pozor až do konca súboja, aby mu neutiekol na pole premeny do dámy. Leopoldovský šachista nevidel úzký chodník smerujúci k výhre po: 40. - Kc4! 41.Ke4 Kb4 42.b3 (42.Jc3 Sf8 43.Jb5 a6 44.Jd4 K:a4 45.Jf5 Kb4 46.h4 a5 47.Kd3 g:h4 48.J:h4 Sg7 49.b3 b5 50.Kd2 Sf6 51.Jf3 Sb2 52.c4 b:c4 53.b:c4 K:c4 54.g5 h:g5 55.J:g5 a4 -+) 42. - Ka3 43.Kf3 Ka2 44.Ke2 a5 45.Kd2 Ka1 46.Ke2 Kb1 47.Kd2 Sd4 48.c3 Sc5 49.b4 a:b4 50.c:b4 S:b4+ 51.Ke2 Kc2 52.Jf2 Se7 53.Kf3 Kb3 54.Je4 K:a4 55.Ke2 Kb3 56.Kd3 b5 57.Jd2+ Ka2 58.Kc2 b4 59.Kd3 b3 60.Jc4 b2, keď biely musí obeť svojho jazdca za pešiaka hroziaceho sa premeniť na dámu. Ďalším ťahom (41.b3) mu trnavský šachista zabránil hrať Kc4 a vytvoril blokádu voči prieniku čierneho kráľa na dámskom krídle do jeho opevnenia. Preto sa duel nakoniec skončil nerozhodne. V pešiakovej koncovke sme videli súboj krátkonohého jazdca s dalekonosným strelcom, kde hral dôležitú úlohu voľný pešiak čierneho. Po ťahu 68. - Sc5 sa pozícia na šachovnici opakovala trikrát, ale ani jeden duelant túto skutočnosť nereklamoval u rozhodcu, čo by znamenalo po jej preskúmaní vyhlásiť remízu, na ktorej sa obaja aj tak dohodli o štyri ťahy neskôr. Aj napriek obojstranným chybám vznikla bojovná remíza, a nie žiadna veľmajstrovská po pätnástich ťahoch.

Riešenie skladby zobrazenej na diagrame pošlite na e-adresu: casopis@leopoldov.sk alebo priamo na MsÚ v Leopoldove do 15. 6. 2022. Jeden vyžrebovaný riešiteľ bude finančne odmenený. Ako výherca za správne vyriešenie skladby č. 61 bol vyžrebovaný bývalý Leopoldovec Ján Marko z Bratislavy. Blahoželáme!

(GK)

časopis obyvateľov Leopoldova

Ročník: 36. Vydáva: Mesto Leopoldov. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Hlohovská cesta 2, 920 41 Leopoldov; IČO: 00312703. Redakčná rada: Juraj Hladký – predseda, Mária Kusá, Kristína Bajtalová, Martin Jurčo. Telefón: 033/734 22 07. Fax: 033/734 23 88, casopis@leopoldov.sk. Vychádza šesťkrát ročne. Inzercia v redakcii. Nepredajné. Náklad: 800 ks. Tlač: VM-print Leopoldov. Distribúcia: Rozširuje sieť domácich predajcov. Evidenčné číslo: EV 4016/10, ISSN 1339-4290. Vyšlo: máj 2022

Obálka je ilustrovaná fotografiami súťažnej kolekcie Kristíny Vavrincovej.